บทที่ 3
งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศ

ในบทนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ในส่วนแรกศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล การจำแนกประเภทของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล และส่วนที่ 2 ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน และอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศ

1. ลักษณะทั่วไปของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล หมายถึง การวางแผนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เรียกว่า ปีงบประมาณ โดยปีงบประมาณจะมีระยะเวลา 12 เดือน โดยเริ่มต้นจากวันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป ยกตัวอย่างเช่น งบประมาณประจำปี 2549 จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548 ไปสิ้นสุด วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2549 เป็นต้น โดยทั่วไปงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลสามารถจำแนกตามผลที่มีต่อการเพิ่มพูนภาคการผลิตของประเทศออกเป็น 2 ลักษณะ คือ (1) รายจ่ายที่เพิ่มพูนประสิทธิภาพการผลิตโดยตรง (Productive Expenditure) เป็นการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของรัฐบาล ที่จะช่วยให้ประเทศมีจำนวนสินค้าทุน (Capital Stock) และมีความสามารถในการผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการขยายตัวในการผลิตเพิ่มขึ้นในอนาคต เช่น งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา และงบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ เป็นต้น ซึ่งรายจ่ายดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่สำคัญที่จะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และ(2) รายจ่ายที่มิได้เพิ่มพูนประสิทธิภาพการผลิตโดยตรง (Unproductive Expenditure) เป็นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล อาทิ งบประมาณรายจ่ายด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ งบประมาณรายจ่ายด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นต้น ซึ่งการใช้จ่ายลักษณะนี้สำคัญมากต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เพราะว่าจำนวนทรัพยากรของประเทศมีจำกัด ถ้ารัฐบาลเพิ่มการใช้จ่ายในด้านนี้มากเกินไปจะมีผลให้งบประมาณการใช้จ่ายในด้านที่เพิ่มพูนประสิทธิภาพการผลิตโดยตรงลดลงไปด้วย

2. การจำแนกประเภทของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล

2.1 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างแผนงาน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1 กลุ่มภารกิจทางการบริหาร

1) ด้านการบริหารงานของรัฐ เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม มีการตรวจสอบของประชาชนและรับข้อมูลข่าวสารถึงความคืบหน้าในการบริหารงานภาครัฐ

2) ด้านการพัฒนาระบบการเมือง เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาระบอบการเมืองไทย

3) ด้านการสนับสนุนกิจการในพระองค์ เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนกิจการส่วนพระองค์และโครงการตามพระราชดำริ

2.1.2 กลุ่มภารกิจทางเศรษฐกิจ

1) ด้านการผลิตและสร้างรายได้ เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อส่งเสริมการผลิตเพื่อสร้างรายได้ และเสริมสร้างเสถียรภาพการแข่งขัน

2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการพลังงาน เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อดูแลพัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคุลยภาพของสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศอย่างยั่งยืน

3) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4) ด้านการขนส่ง เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคมและขนส่ง และเพิ่มประสิทธิภาพการทำธุรกิจและศูนย์กลางเครือข่ายการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค

5) ด้านการบริหารรายได้และรายจ่ายของรัฐ เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อบริหารรายได้และรายจ่ายของรัฐให้มีประสิทธิภาพ และมีเสถียรภาพทางการเงินการคลัง

2.1.3 กลุ่มภารกิจทางสังคม

1) ด้านการพัฒนาประชากร เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อการพัฒนาประชากรให้มีสุขภาพ มีความรู้ ความคิดกว้างไกล มีพลานามัยและมีศักยภาพด้านกีฬา และมีวัฒนธรรมที่ดีงาม เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งความรู้คู่คุณธรรมพร้อม

นำประเทศไปสู่ความมั่งคั่ง มีชื่อเสียง เกียรติและศักดิ์ศรี สามารถดำรงตนร่วมกับสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

2) ด้านการบริการสังคมและชุมชน เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดระเบียบสังคม ความเป็นธรรมในการดำเนินชีวิต พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีงานทำและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาสังคม

2.1.4 กลุ่มภารกิจทางความมั่นคง เป็นงบประมาณรายจ่ายเพื่อความมั่นคงของชาติ การกำหนดยุทธศาสตร์ การรักษาอธิปไตย การจัดระเบียบสังคม เสริมสร้างความสงบสุขของสังคมเพื่อให้ประชาชนมีความมั่งคั่งและประเทศชาติมีความมั่นคง

2.2 **งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน** งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน หมายถึง การจำแนกรายจ่ายในงบประมาณออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานที่รัฐบาลจะดำเนินการในแต่ละด้าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน โดยรวมรายจ่ายสำหรับงานที่มีลักษณะเดียวกันที่กระจายอยู่ในหน่วยงานต่างๆ เข้าไว้เป็นหมวดหมู่ภายใต้หัวข้อเดียวกัน สำหรับประเทศไทยได้จำแนกงบประมาณรายจ่ายตามลักษณะงานออกเป็น 8 ประเภท ในปี พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา ตามหลักการของสำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ดังนี้ (1) ด้านการเศรษฐกิจ (2) ด้านการศึกษา (3) ด้านการสาธารณสุขและสาธารณูปการ (4) ด้านการป้องกันประเทศ (5) ด้านการรักษาความสงบภายใน (6) ด้านบริหารทั่วไป (7) ด้านการชำระหนี้เงินกู้ และ (8) ด้านอื่นๆ และตั้งแต่ปีงบประมาณ 2535 เป็นต้นมา สำนักงบประมาณได้ปรับปรุงระบบการจำแนกงบประมาณรายจ่ายตามลักษณะงานตามหลักการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยจำแนกตามลักษณะงานตามระบบ Government Finance Statistic หรือ GFS ที่กำหนดการจำแนกกิจกรรมของรัฐบาลไว้ 14 ด้าน ภายใต้ลักษณะงาน 4 ประเภท คือ (1) ประเภทการบริหารทั่วไป ประกอบ ด้วย การบริหารทั่วไป การป้องกันประเทศ และการรักษาความสงบภายใน (2) ประเภทการบริหารชุมชนและสังคม ประกอบด้วย การศึกษา การสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การเคหะชุมชน และการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (3) ประเภทการเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การเชื้อเพลิงและพลังงาน การเกษตร การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรมและโยธาการคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร และการบริการเศรษฐกิจอื่น และ (4) ประเภทการดำเนินงานอื่นๆ สามารถอธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้

2.2.1 การบริหารทั่วไป

1) การบริหารทั่วไป

(1) องค์กรบริหารของรัฐ การบริหารงานคลัง การบริหางานต่างประเทศ และการบริหารงานอื่น

(2) ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนา ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจผ่านองค์การระหว่างประเทศ และความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจอื่น

(3) งานวิจัยพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิศวกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยี งานวิจัยพื้นฐานทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ +สหสาขาวิชาการพื้นฐานงานวิจัย และงานวิจัยพื้นฐานอื่น

(4) การบริหารงานบุคคล งานวางแผนและสถิติ และการบริหารงานทั่วไปอื่น

(5) การบริหารทั่วไปอื่น เช่น งานส่วนใหญ่ของกรมที่ดิน งานการจัดการเลือกตั้ง และงานบัตรประจำตัวประชาชน และการวิจัยประยุกต์ที่ไม่อาจจัดเข้าด้านใดด้านหนึ่งได้

2) การป้องกันประเทศ

(1) งานกองทัพ การรักษาดินแดน งานกองทัพ และรักษาดินแดนอื่น

(2) ความช่วยเหลือทางการทหารแก่ต่างประเทศ การช่วยเหลือในรูปเงินให้เปล่า เงินยืม และกำลังพลแก่รัฐบาลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ

(3) การวิจัยประยุกต์และการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ เป็นงานวิจัยและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อใช้ในกิจการของกองทัพและรักษาดินแดน

(4) การป้องกันอื่น ประกอบด้วยงานบริหารทั่วไป งานจัดเก็บสถิติ งานงบประมาณ ยกเว้นงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ซึ่งอยู่ในด้านสังคมสงเคราะห์

3) การรักษาความสงบภายใน

(1) งานตำรวจ งานป้องกันอัคคีภัย งานตำรวจ และป้องกันอัคคีภัยอื่น

(2) งานตุลาการ เช่น คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทแรงงาน คณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าสาธารณูปโภค จะจำแนกภายใต้หัวข้อที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้งานตุลาการให้รวมถึงงานอัยการ

(3) งานราชทัณฑ์ เช่น สถานพินิจคดีเด็กและเยาวชน

(4) งานรักษาความสงบภายในอื่น งานวิจัยทดลอง และพัฒนาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง งานตำรวจ ราชทัณฑ์ และตุลาการ รการบริหารทั่วไป ในเรื่องกฎ ระเบียบ

และกิจกรรมสนับสนุนความมั่นคงปลอดภัยในสังคม การพัฒนานโยบายส่วนรวมที่เกี่ยวข้องและการบริการข่าวสาร

2.2.2 การบริการชุมชนและสังคม

1) การศึกษา

(1) การศึกษาในระดับเตรียมอนุบาล และประถมศึกษา ที่ดำเนินการโดยสถานศึกษาของรัฐ และให้การอุดหนุนแก่เอกชน รวมทั้งการศึกษาผู้ใหญ่ในระดับดังกล่าว ยกเว้นงานสนับสนุนบริการการศึกษา

(2) ระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย มัธยมศึกษาสายสามัญ อาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาอื่น

(3) ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา อุดมศึกษาที่ไม่มีปริญญา และอุดมศึกษาอื่น

(4) การศึกษาไม่กำหนดระดับ เป็นการศึกษาซึ่งไม่กำหนดระดับความรู้ของผู้เข้ารับการศึกษา การศึกษาดังกล่าวจะต้องจัดอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดระยะเวลาและมีความต่อเนื่อง เช่น การศึกษานอกโรงเรียน วิทยาลัยนักบริหาร งานอบรมผู้บริหารการศึกษา

(5) การบริการสนับสนุนการศึกษา เป็นงานการบริหาร กำกับดูแลหรือให้การบริการในเรื่องอาหาร หอพัก การรักษาพยาบาล และการเดินทาง เป็นต้น

(6) การศึกษาอื่น เช่น งานปรับปรุงหลักสูตร การวิจัยเกี่ยวกับการสอน การบริการข้อมูล และการวางแผนส่วนรวม เป็นต้น

2) การสาธารณสุข

(1) งานโรงพยาบาลทั่วไป งานโรงพยาบาลเฉพาะโรค งานศูนย์อายุรเวชและสูตินรีเวช งานสถานพักฟื้น และงานโรงพยาบาลอื่น

(2) งานสถานพยาบาลผู้ป่วยนอก อาทิ งานสถานพยาบาลทั่วไป งานสถานพยาบาลเฉพาะโรค งานทันตกรรม งานสถานพยาบาลอื่น งานสถานพยาบาลอายุรเวช และทันตกรรมอื่น

(3) งานบริการสาธารณสุข เช่น งานธนาคารเลือด การบริการตรวจโรค การป้องกันโรคต่างๆ การคุมกำเนิดและอื่นๆ ซึ่งไม่ได้ดำเนินการในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล

(4) งานอุปกรณ์การแพทย์ เป็นงานเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์การแพทย์ และอื่นๆ ที่ไม่ได้ดำเนินการโดยโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

(5) งานวิจัยสาธารณสุข เป็นงานวิจัยเพื่อการป้องกัน วินิจฉัยโรค การรักษาและการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพอื่นๆ รวมทั้งความผิดปกติทางจิต และการป้องกันสุขภาพ โภชนาการ ยา การติดยา และอื่นๆ

(6) งานสาธารณสุขอื่น เช่น การจัดเก็บข้อมูลสถิติ การฝึกอบรม และการจัดทำงบประมาณ เป็นต้น

3) การสังคมสงเคราะห์

(1) การประกันสังคม ประกอบด้วย เงินทดแทนบำเหน็จบำนาญ เงินทดแทนแก่บุคคลทั่วไป เงินทดแทนการตกงาน เงินช่วยเหลือครอบครัวและบุตร เงินช่วยเหลืออื่นและการประกันสังคมอื่น

(2) สวัสดิการสังคม ประกอบด้วย การสงเคราะห์ด้านที่อยู่อาศัย สถานสงเคราะห์เด็ก สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์คนพิการ การสงเคราะห์ด้านอื่น และสวัสดิการสังคมอื่น

(3) การสังคมสงเคราะห์อื่น

4) การเคหะและชุมชน

(1) การเคหะ การพัฒนาชุมชน และการพัฒนาเคหะและ ชุมชนอื่น

(2) การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาน้ำอุปโภคบริโภค ได้แก่ การจัดระบบประปา บาดาล และอื่นๆ รวมทั้งการวิจัย การจัดเก็บข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง

(3) การสุขาภิบาล ประกอบด้วย การกำจัดของเสียและระบายน้ำ การควบคุมและกำจัดมลภาวะ และการสุขาภิบาลอื่น

(4) งานไฟฟ้าถนน งานที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ความสว่างบนท้องถนน รวมถึงการออกแบบ ติดตั้ง บำรุงรักษา สำหรับงานก่อสร้างถนนที่มีการจัดระบบไฟฟ้า

(5) การเคหะและชุมชนอื่น

5) การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ เป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ การกีฬา การกระจายเสียงและวัฒนธรรม และการบริการชุมชนอื่นๆ

2.2.3 การเศรษฐกิจ

1) การเชื้อเพลิงและพลังงาน

(1) งานเชื้อเพลิง อาทิ การทำเหมืองถ่านหิน และแร่ที่เป็นเชื้อเพลิง งานปิโตรเลียมและก๊าซ งานเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ และงานเชื้อเพลิงอื่น

(2) การไฟฟ้าและพลังงานอื่น อาทิ การไฟฟ้า งานพลังงานความร้อนและงานพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่น

(3) งานเชื้อเพลิงและพลังงานอื่น

2) การเกษตร

(1) การจัดการที่ดิน การปฏิรูปที่ดินและการจัดที่ทำกิน การพยุงราคาผลผลิตและรายได้เกษตรกร การส่งเสริมการเกษตร การปศุสัตว์ การควบคุมศัตรูพืช และการเกษตรอื่น

(2) งานป่าไม้ทั้งหมด

(3) งานของกรมประมงและงานสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของกรมป่าไม้

(4) งานส่วนใหญ่ของกรมวิชาการเกษตร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสุขภาพสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ยกเว้นงานควบคุมพืช วัตถุมีพิษ และวัสดุการเกษตรของกรมวิชาการเกษตร

(5) งานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรฯ

3) การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรม และการโยธา

(1) การเหมืองแร่และทรัพยากรธรณี เป็นงานเกี่ยวกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ การถลุง การอนุรักษ์ การค้นคว้าวิจัย รวมทั้งงานด้านการบริหาร การให้สัมปทาน การควบคุม การเก็บค่าภาคหลวงแร่ มาตรการต่างๆ การตรวจสอบการออกกฎระเบียบ

(2) การอุตสาหกรรม เป็นงานเกี่ยวกับการบริหารงานด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การควบคุมการออกใบอนุญาต การจดทะเบียน การกำหนดมาตรฐาน ตลอดจนการวิจัยและการส่งเสริมการอุตสาหกรรม เช่น การดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมการให้เงินอุดหนุนอุตสาหกรรม

(3) การโยธา เป็นงานเกี่ยวกับการบริหารงานก่อสร้าง ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานอาคาร การออกใบอนุญาตครอบครอง การควบคุมความปลอดภัยในการก่อสร้าง การจัดเก็บข้อมูลทางเทคนิคแก่อุตสาหกรรม การจัดเก็บรวบรวมสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมการก่อสร้าง และเงินชดเชยค่าก่อสร้าง

(4) การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรม และโยธาอื่น

4) การขนส่งและสื่อสาร

(1) การสร้างทาง และการบริหารการขนส่งทางบก

(2) การก่อสร้างระบบการขนส่งทางน้ำ และการบริหารการขนส่งทางน้ำ

(3) การก่อสร้างทางรถไฟ และการบริหารการรถไฟ

(4) การก่อสร้างระบบการขนส่งทางอากาศ การดำเนินงานการขนส่งทางอากาศ

(5) ระบบการขนส่งทางท่อและทางอื่น และการบริหารการขนส่งทางท่อและทางอื่น

(6) การขนส่งอื่น

(7) การสื่อสาร เป็นงานเกี่ยวกับการสื่อสาร ได้แก่ ไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรเลข เคเบิ้ล ระบบวิทยุสื่อสาร การสื่อสารผ่านดาวเทียม การออกกฎระเบียบ การกำหนดอัตราค่าโทรศัพท์ การก่อสร้างขยายปรับปรุงและการบำรุงรักษา การบริการความถี่ และการจัดเก็บข้อมูลสถิติ

(8) การขนส่งและสื่อสารอื่น

5) การบริการเศรษฐกิจอื่น

(1) การค้าและบริการ ประกอบด้วย งานเกี่ยวกับการควบคุมการขายส่งและการขายปลีกเป็นการออกใบอนุญาต การปิดฉลากสินค้า การควบคุมชั่ง ตวง วัด เป็นต้น รวมทั้ง การควบคุมราคาหรือการปันส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ เพื่อที่จะคุ้มครองสิทธิประโยชน์ผู้บริโภค การโรงแรมและภัตตาคาร และการพาณิชย์และบริการอื่น

(2) การท่องเที่ยว เป็นงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดงานเทศกาลต่างๆ การจัดงานฉลองเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว การดำเนินงานเกี่ยวเนื่องกับการขนส่งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

(3) โครงการพัฒนาอเนกประสงค์ เป็นการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น โครงการสร้างเขื่อนที่ต้องใช้ประโยชน์ในการชลประทานการผลิตกระแสไฟฟ้า และการพักผ่อนหย่อนใจ

(4) การพาณิชย์อื่น เป็นงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจทั่วๆ ไป และกำกับหรือสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว เช่น ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ ตลาดซื้อขายผลิตผลล่วงหน้า ตลาดทุน สำนักงานประกันภัย การนำเข้าการส่งออก การส่งเสริมการค้า การผูกขาด ข้อจำกัดทางการค้า และการตลาด

(5) การแรงงาน เป็นงานเกี่ยวกับการกำหนดการดำเนินงานด้านแรงงานทั้งหมด เช่น การคุ้มครองแรงงาน แรงงานสัมพันธ์ เป็นต้น

(6) การบริการเศรษฐกิจอื่น

2.2.4 **อื่นๆ** คือ การดำเนินการอื่น ซึ่งเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินกู้ เงินโอนให้ท้องถิ่น และค่าใช้จ่ายอื่น

2.3 **งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ** สามารถแบ่งออกเป็นรายจ่ายลงทุน รายจ่ายประจำ และรายจ่ายชำระหนี้เงินกู้ สามารถอธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้

*2.3.1 **รายจ่ายลงทุน** (Capital Expenditure)* หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินประเภททุนทั้งที่มีตัวตน เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้างต่างๆ เป็นต้น และทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และสัมปทานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับที่ดิน เป็นต้น ตลอดจนรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจโดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาล และผู้รับนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินประเภททุน นอกจากนี้รายจ่ายลงทุนยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายอุดหนุนเพื่อชดใช้ค่าเสียหายหรือถูกทำลายของทรัพย์สินประเภททุน และรายจ่ายเพื่อการเพิ่มทุนทรัพย์ทางการเงินโดยผู้รับตั้งใจนำไปลงทุน เป็นต้น จากความหมายของรายจ่ายลงทุนดังกล่าวสามารถจำแนกรายจ่ายลงทุนเป็นรายจ่ายหลักๆ ดังต่อไปนี้

1) รายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวร หมายถึง สิ่งของหรือสินค้า ซึ่งมีอายุการใช้งานนานกว่า 1 ปี และมีมูลค่าพอสมควร เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตลอดจนรายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินถาวรดังกล่าว เช่น ภาษีครุภัณฑ์ ค่าธรรมเนียมศุลกากร ค่าสำรวจออกแบบ และค่าสำรวจพื้นที่ เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับรายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวรที่ดำเนินการจัดหาโดยกองทัพในกิจการที่ไม่เกี่ยวกับการทหาร เช่น การก่อสร้างบ้านพัก โรงเรือนทหาร หรือครอบครัวทหาร การก่อสร้างโรงเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่โรงเรือนเพื่อการทหาร การก่อสร้างถนน โรงพยาบาล ระบบชลประทานต่างๆ เป็นต้น จัดเป็นรายจ่ายลงทุน ส่วนรายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวรที่เกี่ยวกับกิจการทหารโดยตรง เช่น ครุภัณฑ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ หรือการก่อสร้างอาคารที่ทำการหรือฐานทัพ รวมทั้งเงินราชการลับต่างๆ จัดเป็นรายจ่ายประจำทั้งสิ้น

2) รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ซึ่งพิจารณาได้ว่าจ่ายไปเพื่อการก่อสร้างหรือซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่าง เช่น ส่วนราชการที่ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนหรือก่อสร้างทางเอง จะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าใช้สอยและวัสดุ ฯลฯ เกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจัดเป็นรายจ่ายลงทุน หรือในกรณีจ้างเหมาให้บริษัทเอกชนดำเนินงาน โดยส่วนราชการทำหน้าที่ควบคุม ค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานที่เกิดขึ้นจัดเป็นรายจ่ายลงทุนเช่นกัน

3) รายจ่ายเพื่อปรับปรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สินถาวร ที่มีอยู่เดิมให้สามารถยืดอายุการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพในการผลิตที่มิใช่เป็นการซ่อมแซมปกติทั่วๆ ไป

4) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่รัฐวิสาหกิจ เพื่อนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินถาวร ตลอดจนรายจ่ายของรัฐบาลที่อุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ กรณีดำเนินการขาดทุนสะสมเป็น

เวลานาน หรือขาดทุนด้วยเหตุสุดวิสัย หรือรายจ่ายโอนให้รัฐวิสาหกิจไปชำระต้นเงินกู้ที่ได้กู้ไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

5) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคเอกชนภายในประเทศ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการก่อสร้าง หรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน หรือการบูรณะศาสนสถาน เป็นต้น

6) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการก่อสร้างหรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนโครงการพัฒนาท่าอากาศยานหลวงพระบาง และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานและตรวจการจ้างโครงการดังกล่าว เป็นต้น

7) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สภาตำบล และกรุงเทพมหานคร เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นนำไปใช้จ่ายเพื่อลงทุนในการก่อสร้างหรือ จัดหาทรัพย์สินถาวรต่างๆ

8) รายจ่ายค่ามูลภัณฑ์ ซึ่งเป็นรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าในกรณีฉุกเฉิน หรือเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล

9) รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินทางการเงิน เช่น การซื้อหุ้น ซึ่งตามระบบ GFS (Government Finance Statistics) ได้จำแนกไว้ในหัวข้อ "การให้กู้ยืมหักด้วยการชำระคืน" (Lending Minus Repayment) ซึ่งไม่ถือเป็นรายจ่าย แต่เพื่อให้ครอบคลุมงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดจึงได้กำหนดรายจ่ายนี้ไว้ภายใต้รายจ่ายลงทุน

2.3.2 ***รายจ่ายประจำ*** *(Current Expenditure)* หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อให้ได้รับสิ่งตอบแทนเป็นบริการหรือสิ่งของที่มิใช่ทรัพย์สินประเภททุน หรือมิใช่สินค้าและบริการที่จะนำมาใช้ผลิตสินค้าทุน นอกจากนี้รายจ่ายประจำยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจโดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาล และผู้รับมิได้นำเงินอุดหนุนหรือเงินโอนดังกล่าวไปใช้ในการจัดหาทรัพย์สินประเภททุน หรือชดเชยความเสียหายของทรัพย์สินประเภททุน หรือเป็นการเพิ่มมูลค่าทุนทรัพย์ทางการเงินจากความหมายของรายจ่ายประจำดังกล่าวสามารถจำแนกรายจ่ายประจำเป็นรายจ่ายหลักๆ ดังต่อไปนี้

1) รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ที่ให้แก่ข้าราชการ ทุกประเภท พลเรือน ทหาร ตำรวจ และตุลาการ รวมทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานให้ราชการ พร้อมทั้งส่วนควบของเงินเดือน เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน เป็นต้น

2) รายจ่ายซึ่งเป็นเงินสมทบ ที่รัฐบาลจ่ายเป็นสวัสดิการให้แก่ ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (เฉพาะรัฐวิสาหกิจที่ถือเป็นหน่วยงานรัฐบาล เช่น การกีฬาแห่งประเทศ

ไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฯลฯ) ซึ่งได้แก่ เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ (กบข.) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ถูกจำแนกเป็นหน่วยงานรัฐบาลดังกล่าว

3) รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการ หรือสิ่งของซึ่งเป็นสินค้าสิ้นเปลือง เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอยและวัสดุ หรือครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำหรือมีอายุการใช้งานไม่เกิน 1 ปี

4) รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการหรือสิ่งของอื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นรายจ่ายประจำ เช่น ค่าเช่าทรัพย์สิน (ค่าเช่าอาคารสำนักงาน เป็นต้น) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ค่าธรรมเนียมการกู้เงิน เงินราชการลับ ค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและประชุมนานาชาติ ค่าชดเชยภาษีอากรให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรต่างๆ เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรที่ถือเป็นรายจ่ายประจำนั้น หมายถึง การซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรโดยทั่วไป เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ โดยมิได้เป็นการยืดอายุการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพในการผลิตแต่อย่างใด ยกตัวอย่าง เช่น งานบำรุงรักษาทางโดยปกติ ของกรมทางหลวง เป็นต้น

5) รายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการทหารโดยตรงจัดเป็นรายจ่ายประจำทั้งสิ้น

6) รายจ่ายค่าดอกเบี้ย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

7) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่รัฐวิสาหกิจ เพื่อให้สามารถขายสินค้าหรือบริการที่ตนผลิตได้ในราคาที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งอาจต่ำกว่าทุน เช่น เงินชดเชยค่ากระแสไฟฟ้า เงินชดเชยส่วนลดค่าน้ำประปาให้บุคคลบางประเภท เงินชดเชยค่าโดยสารลดราคาให้แก่บุคคลบางประเภท เงินค่าดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่รัฐวิสาหกิจต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงรายจ่ายที่โอนให้รัฐวิสาหกิจไปชำระต้นเงินกู้ที่ได้กู้ไปใช้เป็นรายจ่ายประจำด้วย

8) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคเอกชนภายในประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้รับโดยที่รัฐบาลเองไม่ได้รับสิ่งของหรือบริการตอบแทนแต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนที่ให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการ เงินอุดหนุนที่จ่ายให้แก่องค์กร สมาคม หรือมูลนิธิเอกชนซึ่งดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของสังคม เงินอุดหนุนที่จ่ายให้แก่โรงเรียนราษฎร โรงพยาบาลสโมสร หรือสมาคมต่างๆ เงินอุดหนุนที่ให้เป็นทุนการศึกษาหรือทุนการวิจัยแก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนโดยทั่วไป และเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

9) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคต่างประเทศ ที่เป็นรายจ่ายประจำได้แก่ เงินค่าสมาชิก และค่าบำรุงต่างๆ ที่จ่ายให้แก่องค์การและสมาคมในต่างประเทศ เงิน

อุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำขององค์กรระหว่างประเทศ เงินช่วยเหลือหรือเงินสมทบที่ให้แก่องค์กรระหว่างประเทศ เป็นต้น

10) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามปกติหรือเป็นค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทั่วไปโดยปกติ ตัวอย่าง เช่น เงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปจ่ายเป็นเงินเดือน หรือค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงานตามปกติ เป็นต้น

11) รายจ่ายชำระหนี้เงินกู้ที่รัฐบาลเป็นผู้กู้โดยตรง ซึ่งเป็นรายจ่ายในการชำระคืนต้นเงิน ค่าผูกพันและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตามระบบ GFS ไม่ถือเป็นรายจ่าย แต่เพื่อให้ครอบคลุมรายจ่ายทั้งหมดจึงได้กำหนดรายจ่ายนี้ไว้ภายใต้รายจ่ายประจำ

2.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะพัฒนาและการดำเนินการปกติ คือ

2.4.1 **งบพัฒนา** หมายถึง รายจ่ายที่จัดสรรให้แก่

1) ผลผลิต/ โครงการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) ผลผลิต/ โครงการที่ระบุวัตถุประสงค์และการดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ผลผลิต/ โครงการที่กำหนดหรือระบุไว้ในแผนพัฒนาของกระทรวงหรือกรม และแผนพัฒนาของกระทรวงหรือกรมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4) ผลผลิต/ โครงการที่ดำเนินงานตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล

5) ผลผลิต/ โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

6) ผลผลิต/โครงการที่พิจารณาแล้วว่าดำเนินงานเพื่อการพัฒนาประเทศโดยตรง

2.4.2 **งบดำเนินการปกติ** หมายถึง รายจ่ายที่จัดสรรให้แก่

1) งานบริหารทั่วไปของทุกส่วนราชการ ยกเว้น มหาวิทยาลัยต่างๆ

2) ผลผลิต/โครงการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนงานบริหารทั่วไป

3) ผลผลิต/โครงการที่มีวัตถุประสงค์ หรือลักษณะการปฏิบัติ งานโดยปกติหรือไม่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาของกระทรวงอย่างแน่ชัด

4) ผลผลิต/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบูรณะรักษาซ่อมแซม หรือทดแทนทรัพย์สินที่มีอยู่เดิม

5) ผลผลิต/โครงการ ที่อยู่ในด้านการป้องกันประเทศ

2.5 **งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามหน่วยงาน** คือ การจำแนกงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานต่างๆ ดังนี้ งบกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

3. การเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 จนถึง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 หรือตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-2547 สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล และอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศ โดยใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาค (Gross Regional Product : GRP) และรายได้ต่อหัวในระดับภาค (Per Capita GRP) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 **งบประมาณรายจ่ายโดยรวม** ในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล จำเป็นต้องศึกษางบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวมและรายจ่ายจริงของรัฐบาล เพราะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวมในแต่ละปีงบประมาณมักจะใช้จ่ายจริงได้ไม่หมดในปีงบประมาณนั้นๆ จึงต้องมีการขยายเวลาเบิกจ่ายเหลื่อมปีออกไปและกันเงินไว้เบิกจ่ายในปีงบประมาณต่อๆ ไป สามารถพิจารณาได้จาก (ตารางที่ 3.1) รายจ่ายจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณจะเท่ากับเงินงบประมาณที่เบิกจ่ายในปีงบประมาณนั้นรวมกับเงินเบิกจ่ายเหลื่อมปีจากปีงบประมาณที่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น ในปี

2545 มีงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวมเท่ากับ 1,023,000 ล้านบาท จะประกอบด้วยเงินเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2545 เท่ากับ 923,628.3 ล้านบาท รวมกับเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีของงบประมาณ 2544 จำนวน 88,856.1 ล้านบาท รวมเป็นรายจ่ายจริงในปีงบประมาณ 2545 เท่ากับ 1,012,484.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.1 ของงบประมาณรายจ่ายโดยรวมในปีงบประมาณ 2545 เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารายจ่ายจริงของรัฐบาลจึงมีจำนวนที่ใกล้เคียงกับงบประมาณรายจ่ายโดยรวมของรัฐบาล

ตารางที่ 3.1 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวมและรายจ่ายจริง ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5-9

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าโดยรวม	การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ในปีงบประมาณ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี	รวม	ร้อยละ	งบประมาณคงเหลือ จำนวน	ร้อยละ
2525	161,000.0	133,683.5	22,703.9	156,387.4	97.1	4,612.6	2.9
2526	177,000.0	147,283.1	25,654.9	172,938.0	97.7	4,062.0	2.3
2527	192,000.0	160,969.1	27,131.7	188,100.8	98.0	3,899.2	2.0
2528	209,000.0	182,554.9	24,361.5	206,916.4	99.9	2,083.6	1.0
2529	211,650.0	188,259.7	21,122.6	209,382.3	99.5	2,267.7	1.1
			เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		**98.44**		**1.86**
2530	227,500.0	203,042.3	22,826.4	225,868.7	99.3	1,6313.0	0.7
2531	243,500.0	217,401.0	24,111.5	241,512.5	99.2	1,987.5	0.8
2532	285,500.0	247,425.3	35,399.0	282,824.3	99.1	2,675.7	0.9
2533	335,000.0	281,304.8	52,483.0	333,787.8	99.6	1,212.2	0.4
2534	387,500.0	316,567.1	63,301.7	379,868.8	98.0	7,631.2	2.0
			เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**99.04**		**0.96**
2535	460,400.0	386,246.2	70,446.7	456,629.9	99.2	3,707.1	0.8
2536	560,000.0	462,749.3	89,564.5	552,313.8	98.6	7,686.2	1.4
2537	625,000.0	511,937.3	107,165.6	619,102.9	99.1	5,897.1	0.9
2538	715,000.0	581,192.0	122,469.4	703,661.4	98.4	11,338.6	1.6
2539	843,200.0	670283.1	149,892.1	820,175.2	97.3	23,024.8	2.7
			เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		**98.52**		**1.48**
2540	925,000.0	763,086.4	144,969.0	908,055.4	98.2	16,944.6	1.8
2541	830,000.0	699,661.3	117,315.8	816,977.1	98.4	13,022.9	1.6
2542	825,000.0	717,034.8	95,287.7	812,322.5	98.5	12,677.5	1.5
2543	860,000.0	767,785.7	84,159.6	851,945.3	99.1	8,054.7	0.9
2544	910,000.0	815,481.7	85,888.8	901,370.5	99.1	8,629.5	0.9
			เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		**98.66**		**1.34**
2545	1,023,000.0	923,628.3	88,856.1	1,012,484.4	98.1	10,515.6	1.9
2546	999,900.0	902,724.3	90,610.6	993,334.9	99.1	6,565.1	0.9
2547	1,028,000.0	1,060,250	120,162.4	1,180,412.4	101.5	-16,912.4	-1.5
			เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		**99.57**		**0.43**
				เฉลี่ยทั้งหมด	**98.69**		**1.37**

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2525-2547) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2525-2547"

หมายเหตุ ตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา สำนักงบประมาณได้แยกเงินเบิกจ่ายไว้เหลื่อมปีออกเป็นสองส่วน คือ เงินเบิกจ่ายเหลื่อมปี และเงินกันไว้เบิกจ่ายเหลื่อมปี เพื่อให้ข้อมูลตรงกันผู้วิจัยจึงรวมงบประมาณทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน

* เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

3.2 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลสามารถจำแนกได้หลายลักษณะงาน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะงบประมาณรายจ่าย งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา และงบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ สามารถอธิบายรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงงบประมาณดังกล่าว ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 จนถึง 3 ปีแรกของแผน พัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ได้ดังนี้

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้มีสาระที่สำคัญ คือ การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งการเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิตแทนการขยายพื้นที่เพาะปลูก ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการส่งออก และกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาค และเน้นความสมดุลในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมุ่งกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาค ในแผนนี้รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปี 2525 เป็นจำนวน 161,000 ล้านบาท เพิ่มเป็น 211,650 ล้านบาทในปี 2529 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.71 ต่อปี (ตารางที่ 3.2) และมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 19.25 ต่อ GDP แบ่ง เป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 3.44 3.78 2.08 และ 3.42 ต่อ GDP ตามลำดับ (ตารางที่ 3.3) เมื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของงบประมาณรายจ่ายโดยรวม (ภาพที่ 3.1) พบว่า (1) งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 19 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 13.60 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 4.27 (2) งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 20 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 19.10 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.56 (3) งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ12 เป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 7.26 และ (4) งบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 19 เป็นงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 17.80 (ตารางที่ 3.4)

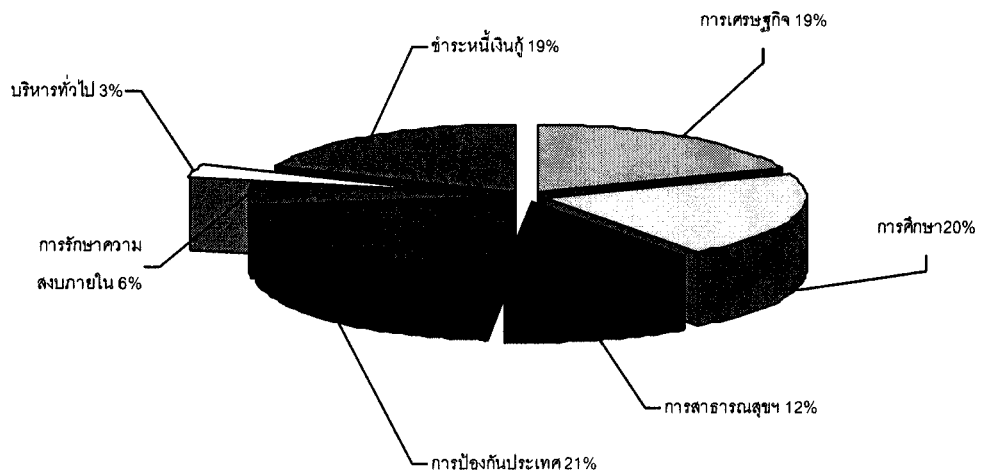

ภาพที่ 3.1 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 มีเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 6.6 ต่อปี เมื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยที่เกิดขึ้นคือ ร้อยละ 5.37 ต่อปี ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างมาก และในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ รัฐบาลก็มีแนวทางที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrializing Country หรือ NIC) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (เมธี ครองแก้ว 2535 : 1) เมื่อพิจารณาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค ณ ราคาคงที่ปี 2531 (ภาพที่ 3.2-3.3 และตารางที่ 3.5-3.7) พบว่า

(1) กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 45 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.14 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 60,247 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 69,050 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.02 ต่อปี

(2) ภาคกลาง มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 3.57 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 17,610 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 18,651 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.22 ต่อปี

(3) ภาคตะวันออก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 8.22 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 26,967 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 34,937 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.26 ต่อปี

(4) ภาคตะวันตก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.30 ต่อปี แต่รายได้ต่อหัวลดลงจาก 20,756 บาทต่อปี ในปี 2525 เป็น 20,647 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.20 ต่อปี

(5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 14 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.46 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 8,022 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 8,879 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.47 ต่อปี

(6) ภาคเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.05 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวเพิ่มจาก 12,387 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 13,667 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.22 ต่อปี

(7) ภาคใต้ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.65 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 15,200 บาทต่อปี ในปี 2525 เพิ่มเป็น 16,595 บาทต่อปี ในปี 2529 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.85 ต่อปี

จะเห็นได้ว่า ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ผลิตภัณฑ์ภาคของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP มากที่สุดคือร้อยละ 45 รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 14 ภาคเหนือร้อยละ 12 ภาคใต้ร้อยละ 10 ภาคตะวันออกร้อยละ 9 ภาคตะวันตกร้อยละ 6 และภาคกลางร้อยละ 4 พิจารณาอันดับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค พบว่าภาคตะวันออกมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 8.22 รองลงมาคือภาคใต้ร้อยละ 5.65 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 5.46 ภาคตะวันตกร้อยละ 5.30 กรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 5.14 ภาคเหนือร้อยละ 5.05 และภาคกลางร้อยละ 3.57 และเมื่อพิจารณาอันดับของอัตราการขยายตัวของรายได้ต่อหัวเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 7.26 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 3.47 กรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 3.02 ภาคเหนือร้อยละ 2.22 ภาคใต้ร้อยละ 1.85 ภาคกลางร้อยละ 1.22 และภาคตะวันตกร้อยละ 1.20

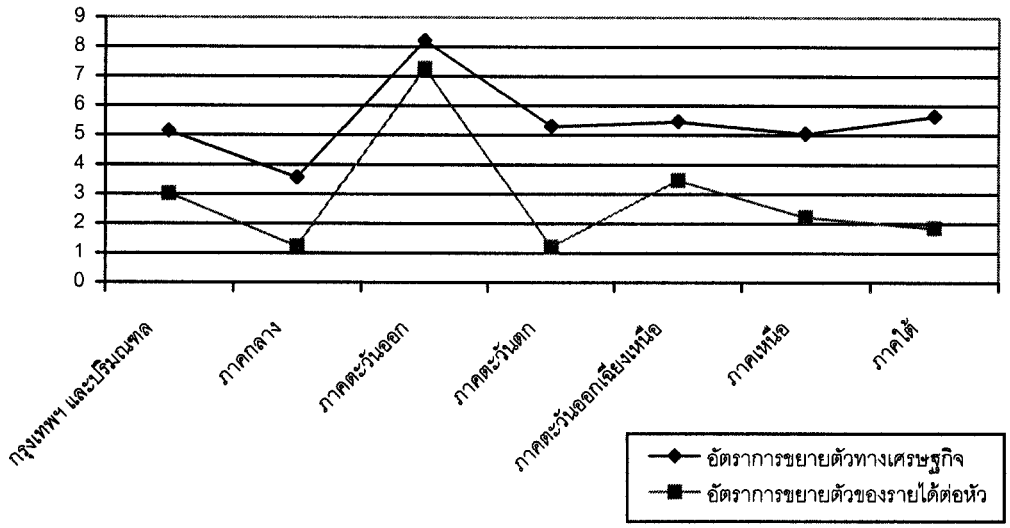

ภาพที่ 3.2 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

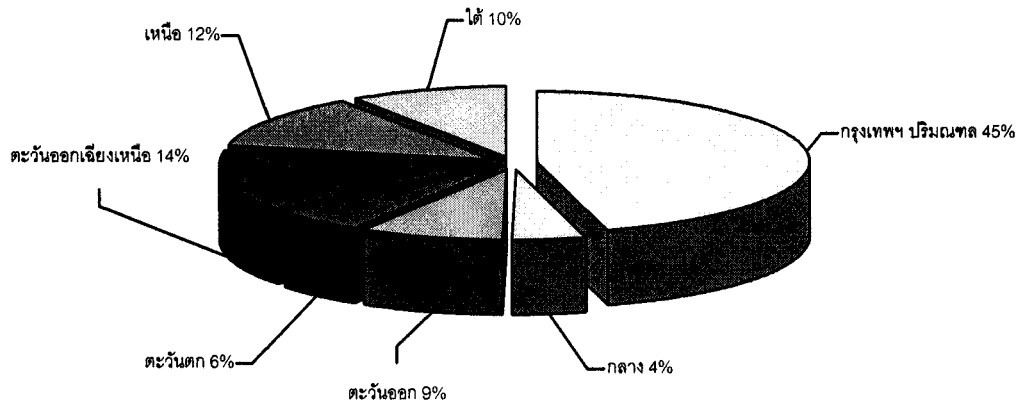

ภาพที่ 3.3 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

ตารางที่ 3.2 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ		การศึกษา		การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		การป้องกันประเทศ	
2525	32,857.0	(2.86)	32,364.6	(15.87)	16,725.5	(9.51)	31,617.6	(14.05)
2526	33,869.4	(3.08)	37,142.9	(14.76)	18,827.0	(12.56)	35,235.4	(11.44)
2527	33,966.0	(0.29)	38,670.6	(4.11)	21,085.0	(11.99)	37,987.1	(7.81)
2528	33,897.0	(-0.20)	38,565.6	(-0.27)	23,096.7	(9.54)	40,793.5	(7.39)
2529	33,648.1	(-0.73)	39,438.7	(2.26)	23,338.3	(1.05)	40,813.9	(0.05)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		**1.06**		**7.35**		**8.93**		**8.15**

ปีงบประมาณ	การรักษาความสงบภายใน		การบริหารทั่วไป		การชำระหนี้เงินกู้		งบประมาณโดยรวม	
2525	8,231.3	(12.44)	4,309.0	(-9.25)	20,468.7	(21.42)	161,000.0	(15.00)
2526	9,611.5	(16.77)	5,214.4	(21.01)	27,087.7	(32.34)	177,000.0	(9.94)
2527	10,376.4	(7.96)	5,303.7	(1.71)	33,384.6	(23.25)	192,000.0	(8.47)
2528	10,570.5	(1.87)	5,794.4	(9.25)	44,700.0	(33.89)	209,000.0	(8.85)
2529	10,616.7	(0.44)	5,745.6	(-0.84)	46,835.0	(4.78)	211,650.0	(1.27)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		**7.90**		**4.38**		**23.13**		**8.71**

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2525-2529) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2525-2529"

ตารางที่ 3.3 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

ปีงบประมาณ	รายจ่ายโดยรวม	เศรษฐกิจ	การศึกษา	สาธารณสุขฯ	ป้องกันประเทศ	รักษาความสงบภายใน	บริหารทั่วไป	ชำระหนี้เงินกู้
2525	19.13	3.90	3.85	1.99	3.76	0.98	0.51	2.43
2526	19.22	3.68	4.03	2.04	3.83	1.04	0.57	2.94
2527	19.43	3.44	3.91	2.13	3.84	1.05	0.54	3.38
2528	19.78	3.21	3.65	2.19	3.86	1.00	0.55	4.23
2529	18.67	2.97	3.48	2.06	3.60	0.94	0.51	4.13
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5	**19.25**	**3.44**	**3.78**	**2.08**	**3.78**	**1.00**	**0.53**	**3.42**

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาประจำปี

ตารางที่ 3.4 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขฯ และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ				การศึกษา			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2525	26,026.6	(16.17)	6,830.4	(4.24)	31,376.0	(19.49)	988.6	(0.61)
2526	25,457.9	(14.38)	8,411.5	(4.75)	36,095.2	(20.39)	1,047.7	(0.59)
2527	25,908.2	(13.49)	8,057.8	(4.20)	37,525.7	(19.54)	1,144.9	(0.60)
2528	25,456.5	(12.18)	8,440.5	(4.04)	37,522.1	(17.95)	1,043.5	(0.50)
2529	24,939.7	(11.78)	8,708.4	(4.11)	38,367.4	(18.13)	1,071.3	(0.51)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		13.60		4.27		19.10		0.56

ปีงบประมาณ	การสาธารณสุขและสาธารณูปการ				การชำระหนี้เงินกู้			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2525	10,094.3	(6.27)	-	-	-	-	20,468.7	(12.7)
2526	11,717.3	(6.62)	-	-	-	-	27,087.7	(15.3)
2527	13,260.7	(6.91)	-	-	-	-	33,384.6	(17.4)
2528	14,220.8	(6.80)	-	-	-	-	44,700.0	(21.4)
2529	14,186.0	(6.70)	-	-	-	-	46,835.0	(22.1)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		7.26	-	-	-	-		17.80

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คือสัดส่วนร้อยละต่องบประมาณรายจ่ายโดยรวม

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2525-2529) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2525-2529"

ตารางที่ 3.5 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2525	457,905.0	(1.99)	46,099.0	(3.37)	86,145.0	(14.31)	61,412.0	(15.36)
2526	494,767.0	(8.05)	46,523.0	(0.92)	90,744.0	(5.34)	59,073.0	(-3.81)
2527	526,444.0	(6.40)	50,247.0	(8.00)	94,334.0	(3.96)	61,351.0	(3.86)
2528	538,749.0	(2.34)	51,931.0	(3.35)	105,635.0	(11.98)	65,614.0	(6.95)
2529	575,998.0	(6.91)	53,075.0	(2.20)	111,474.0	(5.53)	68,335.0	(4.15)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		5.14		3.57		8.22		5.30

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
2525	140,948.0	(6.91)	124,858.0	(5.11)	102,110.0	(7.56)	1,019,477.0	(5.35)
2526	153,077.0	(8.61)	127,986.0	(2.51)	104,265.0	(2.11)	1,076,435.0	(5.59)
2527	159,594.0	(4.26)	138,795.0	(8.45)	107,602.0	(3.20)	1,138,367.0	(5.75)
2528	169,980.0	(6.51)	145,436.0	(4.78)	113,920.0	(5.87)	1,191,265.0	(4.65)
2529	171,744.0	(1.04)	151,835.0	(4.40)	124,721.0	(9.48)	1,257,182.0	(5.53)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		5.46		5.05		5.65		5.37

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ตารางที่ 3.6 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
2525	44.92	4.52	8.45	6.02	13.83	12.25	10.02
2526	45.96	4.32	8.43	5.49	14.22	11.89	9.69
2527	46.25	4.41	8.29	5.39	14.02	12.19	9.45
2528	45.22	4.36	8.87	5.51	14.27	12.21	9.56
2529	45.82	4.22	8.87	5.44	13.66	12.08	9.92
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5	45.63	4.37	8.58	5.57	14.00	12.12	9.73

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

ตารางที่ 3.7 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2525	60,247.0	(1.16)	17,610.0	(0.07)	26,967.0	(9.02)	20,756.0	(6.35)
2526	61,642.0	(2.32)	17,773.0	(0.93)	29,422.0	(9.10)	19,771.0	(-4.74)
2527	65,245.0	(5.84)	19,089.0	(7.40)	29,102.0	(-1.09)	20,008.0	(1.20)
2528	66,419.0	(1.80)	19,099.0	(0.05)	30,817.0	(5.90)	20,565.0	(2.78)
2529	69,050.0	(3.96)	18,651.0	(-2.34)	34,937.0	(13.37)	20,647.0	(0.40)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		**3.02**		**1.22**		**7.26**		**1.20**

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รายได้ต่อหัวของประเทศ	
2525	8,022.0	(6.95)	12,387.0	(1.04)	15,200.0	(0.36)	20,056.0	(3.07)
2526	8,571.0	(6.84)	12,857.0	(3.79)	15,471.0	(1.78)	20,749.0	(3.46)
2527	8,676.0	(1.22)	13,621.0	(5.94)	15,813.0	(2.21)	21,668.0	(4.43)
2528	8,889.0	(2.45)	13,803.0	(1.34)	16,059.0	(1.56)	22,221.0	(2.55)
2529	8,879.0	(-0.11)	13,667.0	(-0.98)	16,595.0	(3.34)	22,973.0	(3.39)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5		**3.47**		**2.22**		**1.85**		**3.38**

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้มีสาระที่สำคัญ คือ การยกระดับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ คุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมียุทธศาสตร์มุ่งกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทมากขึ้น โดยยึดกลุ่มผู้มีรายได้น้อยทั้งในภูมิภาคและชนบทเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับผลจากการพัฒนาประเทศ ในแผนนี้รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปี 2530 เป็นจำนวน 227,500 ล้านบาท เพิ่มเป็น 387,500 ล้านบาทในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.96 ต่อปี (ตารางที่ 3.8) ตลอดทั้งแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 15.86 ต่อ GDP เป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีส่วนเฉลี่ยร้อยละ 2.86 2.85 1.87 และ 3.42 ต่อ GDP ตามลำดับ (ตารางที่ 3.9) และเมื่อ

คิดเป็นสัดส่วนร้อยละของงบประมาณรายจ่ายโดยรวม (ภาพที่ 3.4) พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 19 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 13.67 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 4.32 งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 19 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 17.08 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.90 งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 13 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 6.66 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.004 และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 23 แบ่งเป็นงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 21.50 (ตารางที่ 3.10)

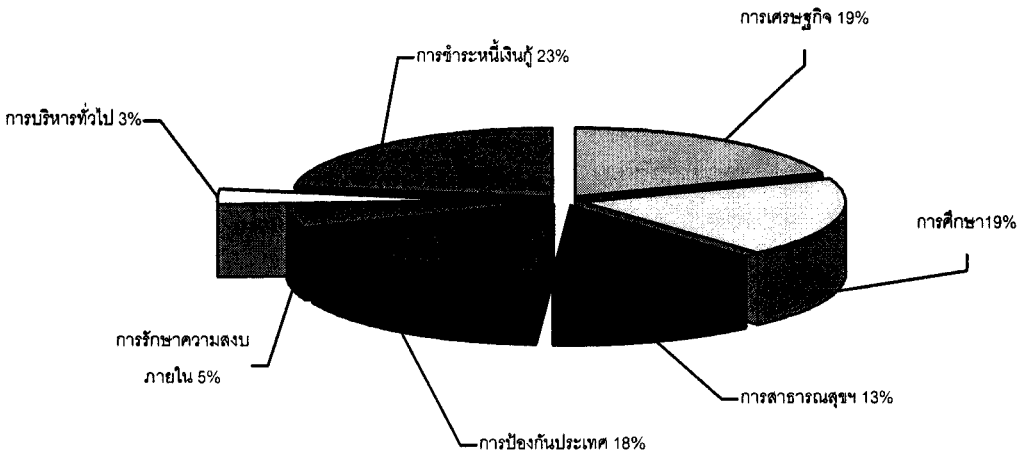

ภาพที่ 3.4 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 มีเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี และอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงคือร้อยละ 10.95 ต่อปี จะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีการเจริญเติบโตสูงมาก โดยเฉพาะในปี 2531 ประเทศไทยได้มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ คือ มีการขยายตัวถึงร้อยละ13.29 เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค ณ ราคาคงที่ปี 2531 (ภาพที่ 3.5-3.6 และตารางที่ 3.11-3.13) พบว่า

(1) กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 50 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 13.89 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก

77,847 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 120,859 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 11.89 ต่อปี

(2) ภาคกลาง มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 10.24 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 20,217 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 31,897 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 11.41 ต่อปี

(3) ภาคตะวันออก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 10.57 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 36,497 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 51,825 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.33 ต่อปี

(4) ภาคตะวันตก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 6.33 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 22,567 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 29,098 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.21 ต่อปี

(5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 7.50 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 9,273 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 12,802 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.65 ต่อปี

(6) ภาคเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 11 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 6.71 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 14,825 บาทต่อปี ในปี 2530 เพิ่มเป็น 19,378 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.30 ต่อปี และ

(7) ภาคใต้ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 9.04 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 18,117 บาท ต่อปี ในปี 2530 เป็น 24,859 บาทต่อปี ในปี 2534 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.44 ต่อปี

จะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ผลิตภัณฑ์ภาคของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP มากที่สุดคือร้อยละ 50 รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 12 ภาคเหนือร้อยละ 11 ภาคใต้และภาคตะวันออกร้อยละ 9 ภาคตะวันตกร้อยละ 5 และภาคกลางร้อยละ 4 พิจารณาจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ พบว่า กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงที่สุดคือร้อยละ 13.89 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกร้อยละ 10.57 ภาคกลางร้อยละ 10.24 ภาคใต้ร้อยละ 9.04 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7.50 ภาคเหนือร้อยละ 6.71 และภาคตะวันตกร้อยละ 6.33 และเมื่อพิจารณาอันดับอัตราการขยายตัวของรายได้ต่อหัวเป็นรายภาค พบว่า กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 11.89 รองลงมา

คือ ภาคกลางร้อยละ 11.41 ภาคใต้ร้อยละ 8.44 ภาคตะวันออกร้อยละ 8.33 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7.65 ภาคเหนือร้อยละ 7.30 ภาคตะวันตกร้อยละ 7.21

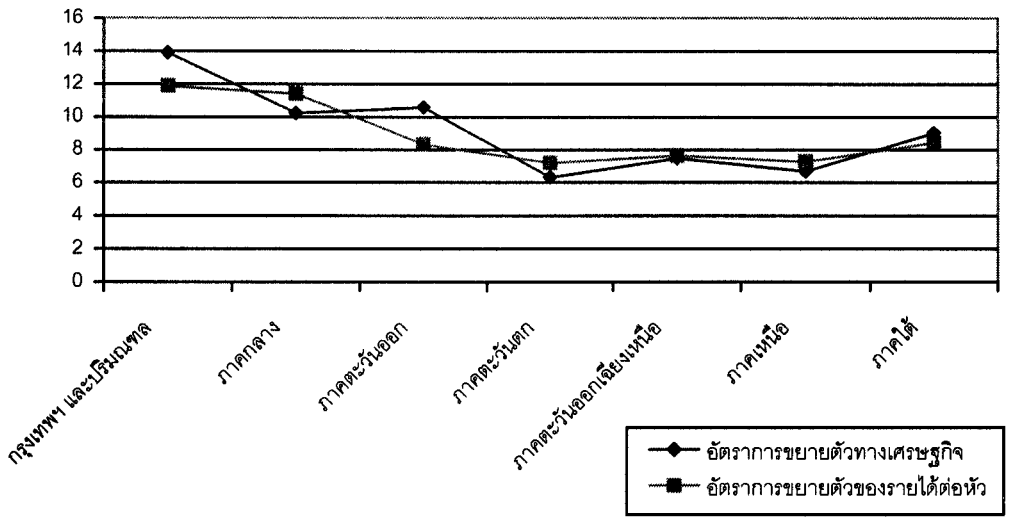

ภาพที่ 3.5 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

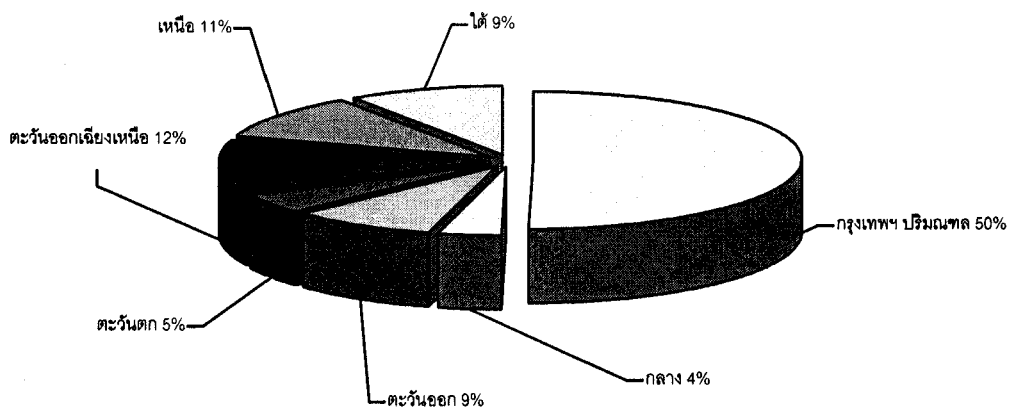

ภาพที่ 3.6 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

ตารางที่ 3.8 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ		การศึกษา		การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		การป้องกันประเทศ	
2530	35,902.0	(6.70)	41,110.0	(4.24)	24,405.0	(4.57)	41,057.7	(0.60)
2531	38,088.5	(6.09)	43,860.7	(6.69)	27,334.5	(12.00)	42,985.1	(4.69)
2532	46,292.6	(21.54)	47,358.1	(7.97)	31,238.3	(14.28)	46,427.4	(8.01)
2533	70,203.8	(51.65)	59,572.9	(25.79)	40,647.0	(30.12)	54,762.1	(17.95)
2534	84,314.6	(20.10)	74,923.6	(25.77)	54,837.3	(34.91)	63,168.6	(15.35)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**21.22**		**14.09**		**19.18**		**9.32**

ปีงบประมาณ	การรักษาความสงบภายใน		การบริหารทั่วไป		การชำระหนี้เงินกู้		งบประมาณโดยรวม	
2530	10,922.7	(2.88)	6,208.3	(8.05)	56,097.2	(19.78)	227,500.0	(7.49)
2531	11,634.9	(6.52)	6,693.2	(7.81)	59,746.7	(6.51)	243,500.0	(7.03)
2532	12,500.0	(7.44)	8,053.1	(20.32)	66,500.8	(11.30)	285,500.0	(17.25)
2533	14,882.0	(19.06)	11,653.4	(44.71)	69,574.2	(4.62)	335,000.0	(17.34)
2534	19,431.8	(30.57)	15,246.4	(30.83)	55,323.5	(-20.48)	387,500.0	(15.67)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**13.29**		**22.34**		**4.35**		**12.96**

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2530-2534) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2530-2534"

ตารางที่ 3.9 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

ปีงบประมาณ	รายจ่ายโดยรวม	เศรษฐกิจ	การศึกษา	สาธารณสุขฯ	ป้องกันประเทศ	รักษาความสงบภายใน	บริหารทั่วไป	ชำระหนี้เงินกู้
2530	17.50	2.76	3.16	1.88	3.16	0.84	0.48	4.32
2531	15.61	2.44	2.81	1.75	2.76	0.75	0.43	3.83
2532	15.37	2.49	2.55	1.68	2.50	0.67	0.43	3.58
2533	15.34	3.22	2.73	1.86	2.51	0.68	0.53	3.19
2534	15.46	3.36	2.99	2.19	2.52	0.78	0.61	2.21
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6	**15.86**	**2.86**	**2.85**	**1.87**	**2.69**	**0.74**	**0.50**	**3.42**

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาประจำปี

ตารางที่ 3.10 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขฯ และการชำระหนี้เงินกู้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ				การศึกษา			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2530	26,663.6	(11.72)	9,238.4	(4.06)	39,979.5	(17.57)	1,131.5	(0.50)
2531	27,377.4	(11.24)	10,711.1	(4.40)	42,529.1	(17.47)	1,331.6	(0.55)
2532	34,691.2	(12.15)	11,601.4	(4.06)	45,671.2	(16.00)	1,686.9	(0.59)
2533	54,297.7	(16.21)	14,668.3	(4.38)	57,569.3	(17.18)	2,392.8	(0.71)
2534	66,016.9	(17.04)	18,297.7	(4.72)	66,524.1	(17.17)	8,399.5	(2.17)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**13.67**		**4.32**		**17.08**		**0.90**
ปีงบประมาณ	**การสาธารณสุขและสาธารณูปการ**				**การชำระหนี้เงินกู้**			
	พัฒนา		**ปกติ**		**พัฒนา**		**ปกติ**	
2530	14,494.3	(6.37)	-	-	-	-	56,097.20	(24.7)
2531	15,800.7	(6.49)	-	-	-	-	59,746.70	(24.5)
2532	18,584.9	(6.51)	-	-	-	-	66,500.80	(23.3)
2533	27,059.3	(8.08)	-	-	-	-	69,574.20	(20.8)
2534	34,230.2	(8.83)	9.0	(0.002)	-	-	55,323.50	(14.3)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**6.66**		**0.004**		-		**21.5**

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คือสัดส่วนร้อยละต่องบประมาณรายจ่ายโดยรวม

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2530-2534) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2530-2534"

ตารางที่ 3.11 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2530	656,309.0	(13.94)	55,454.0	(4.48)	123,429.0	(10.72)	72,207.0	(5.67)
2531	765,772.0	(16.68)	62,210.0	(12.18)	139,548.0	(13.06)	76,816.0	(6.38)
2532	871,128.0	(13.76)	71,711.0	(15.27)	154,559.0	(10.76)	86,239.0	(12.27)
2533	1,017,039.0	(16.75)	77,024.0	(7.41)	165,348.0	(6.98)	83,811.0	(-2.82)
2534	1,101,700.0	(8.32)	86,171.0	(11.88)	184,094.0	(11.34)	92,332.0	(10.17)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**13.89**		**10.24**		**10.57**		**6.33**

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
2530	176,618.0	(2.84)	158,814.0	(4.60)	134,009.0	(7.45)	1,376,840.0	(9.52)
2531	191,208.0	(8.26)	178,598.0	(12.46)	145,644.0	(8.68)	1,559,796.0	(13.29)
2532	217,133.0	(13.56)	185,871.0	(4.07)	164,062.0	(12.65)	1,750,703.0	(12.24)
2533	231,053.0	(6.41)	194,391.0	(4.58)	178,076.0	(8.54)	1,946,742.0	(11.20)
2534	245,883.0	(6.42)	209,584.0	(7.82)	192,104.0	(7.88)	2,111,866.0	(8.48)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		**7.50**		**6.71**		**9.04**		**10.95**

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ตารางที่ 3.12 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
2530	47.67	4.03	8.96	5.24	12.83	11.53	9.73
2531	49.09	3.99	8.95	4.92	12.26	11.45	9.34
2532	49.76	4.10	8.83	4.93	12.40	10.62	9.37
2533	52.24	3.96	8.49	4.31	11.87	9.99	9.15
2534	52.17	4.08	8.72	4.37	11.64	9.92	9.10
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6	**50.19**	**4.03**	**8.79**	**4.75**	**12.20**	**10.70**	**9.34**

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

ตารางที่ 3.13 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2530	77,874.0	(12.78)	20,217.0	(8.39)	36,497.0	(4.47)	22,567.0	(9.30)
2531	89,220.0	(14.57)	23,126.0	(14.39)	41,681.0	(14.20)	24,194.0	(7.21)
2532	100,692.0	(12.86)	26,923.0	(16.42)	44,109.0	(5.82)	27,211.0	(12.47)
2533	113,920.0	(13.14)	28,154.0	(4.57)	45,134.0	(2.32)	26,806.0	(-1.49)
2534	120,859.0	(6.09)	31,897.0	(13.29)	51,825.0	(14.82)	29,098.0	(8.55)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		11.89		11.41		8.33		7.21

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รายได้ต่อหัวของประเทศ	
2530	9,273.0	(4.43)	14,825.0	(8.47)	18,117.0	(9.17)	25,275.0	(10.02)
2531	10,164.0	(9.61)	16,930.0	(14.20)	20,304.0	(12.07)	28,710.0	(13.59)
2532	11,562.0	(13.75)	17,715.0	(4.64)	21,586.0	(6.31)	31,931.0	(11.22)
2533	12,178.0	(5.33)	18,215.0	(2.82)	23,324.0	(8.05)	35,001.0	(9.61)
2534	12,802.0	(5.12)	19,378.0	(6.38)	24,859.0	(6.58)	37,568.0	(7.33)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6		7.65		7.30		8.44		10.36

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2540) แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้มีสาระสำคัญ คือ การรักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ การกระจายรายได้ และการกระจายการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคและชนบทให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นโดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปี 2535 เป็นจำนวน 460,400 ล้านบาท เพิ่มเป็น 843,200 ล้านบาท ในปี 2540 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ16.88 ต่อปี (ตารางที่ 3.14) โดยตลอดทั้งแผนพัฒนาฯ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 17.31 ต่อ GDP เป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 4.59 3.34 2.72 และ 1.55 ต่อ GDP ตามลำดับ (ตารางที่ 3.15) และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของ

งบประมาณรายจ่ายโดยรวม พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 28 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 20.43 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 6.04 งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 20 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 18.56 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.70 งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 17 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 11.91 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.003 และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 10 เป็นงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 9 (ภาพที่ 3.7 และตารางที่ 3.16)

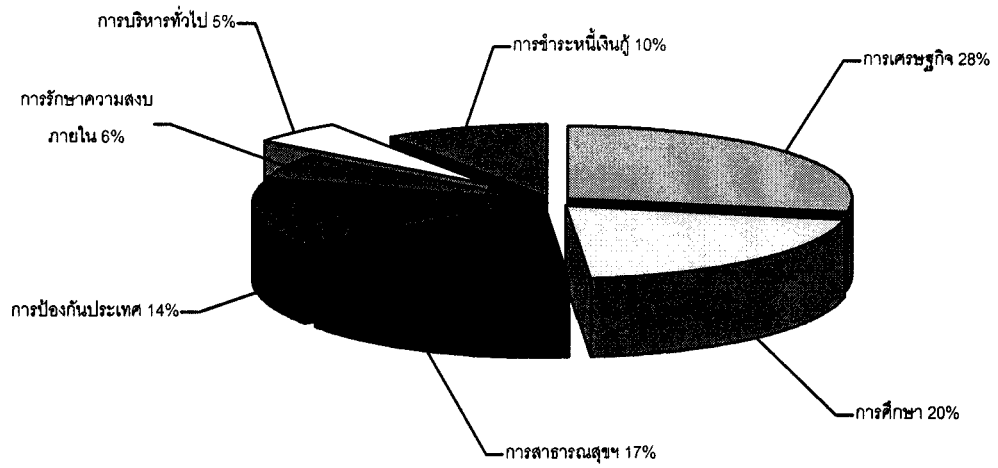

ภาพที่ 3.7 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 มีเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 8.2 ต่อปี เมื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริง คือ ร้อยละ 8.09 ต่อปี ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้เห็นได้ชัดเจนว่ารัฐบาลได้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายมากขึ้นโดยมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP เพิ่มจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ผ่านมาถึงร้อยละ 6.68 แต่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกลับขยายตัวน้อยกว่าแผนพัฒนาฯ ที่ผ่านมา กล่าวคือ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยน้อยกว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ผ่านมาถึงร้อยละ 2.86 อาจแสดงให้เห็นว่าในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ระบบเศรษฐกิจของประเทศกำลังชะลอตัว และในปี 2539 เศรษฐกิจของประเทศก็เริ่มเข้าสู่ความถดถอย โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพียงร้อยละ 5.81 ขยายตัวลดลงจากปี

2538 ถึงร้อยละ 3.52 และเมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค ณ ราคาคงที่ปี 2531 (ภาพที่ 3.8-3.9 และตารางที่ 3.17-3.19) พบว่า

(1) กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 51 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.41 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 128,730 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 143,110 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.55 ต่อปี

(2) ภาคกลาง มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 20.16 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 35,012 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 63,835 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.56 ต่อปี

(3) ภาคตะวันออก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 11 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 17.65 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 56,025 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 96,841 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.69 ต่อปี

(4) ภาคตะวันตก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 7.73 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 30,988 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 39,479 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.33 ต่อปี

(5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ11 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 7.28 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 13,845 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 17,558 ต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.61 ต่อปี

(6) ภาคเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 6.85 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวเพิ่มจาก 20,939 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 26,330 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.38 ต่อปี

(7) ภาคใต้ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 9.24 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวเพิ่มจาก 26,512 บาทต่อปี ในปี 2535 เพิ่มเป็น 38,920 บาทต่อปี ในปี 2539 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.68 ต่อปี

จะเห็นได้ว่า ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ผลิตภัณฑ์ภาคของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP มากที่สุดคือร้อยละ 50.04 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 11.17 ภาคตะวันออกร้อยละ 10.80 ภาคเหนือร้อยละ 9.35 ภาคใต้ร้อยละ 9.08 ภาคกลางร้อยละ 5.24 และภาคตะวันตกร้อยละ 4.31 เมื่อพิจารณาจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงที่สุดคือร้อยละ 20.16 ภาคตะวันออกร้อยละ 17.65 ภาคใต้

ร้อยละ 9.24 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7.28 ภาคตะวันตกร้อยละ 7.73 ภาคเหนือร้อยละ 6.85 และกรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 5.41 และเมื่อพิจารณาอันดับอัตราการขยายตัวของรายได้ต่อหัวเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 15.56 รองลงมาคือภาคตะวันออกร้อยละ 13.69 ภาคใต้ร้อยละ 9.68 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 6.61 ภาคเหนือร้อยละ 6.38 ภาคตะวันตกร้อยละ 6.33 และกรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 3.55

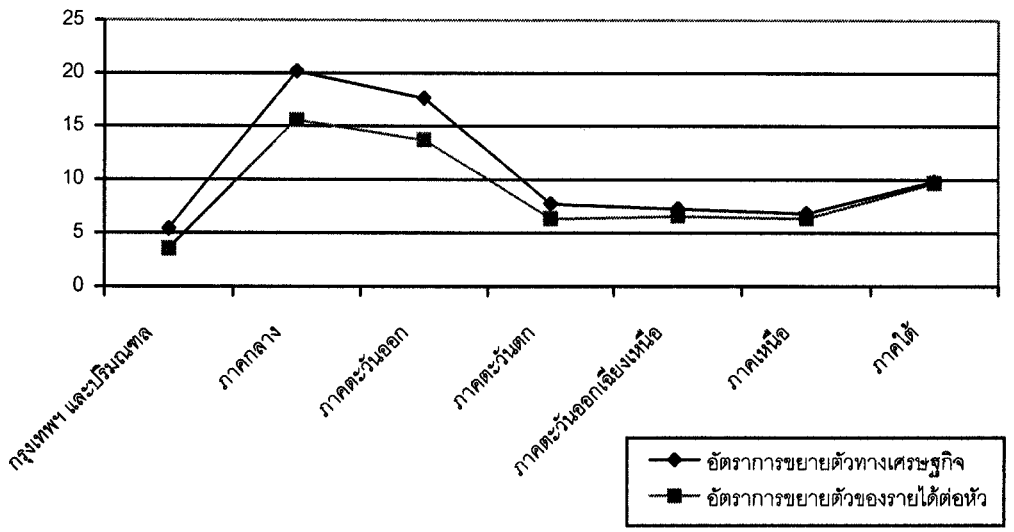

ภาพที่ 3.8 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

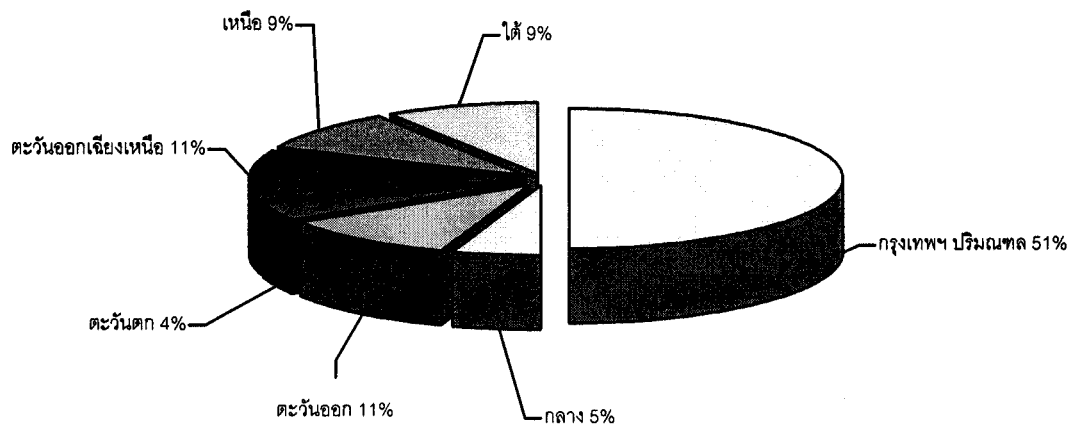

ภาพที่ 3.9 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

ตารางที่ 3.14 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ		การศึกษา		การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		การป้องกันประเทศ	
2535	112,056.0	(32.90)	85,664.5	(14.34)	56,894.7	(3.75)	71,037.7	(12.46)
2536	143,509.5	(28.07)	108,518.6	(26.68)	80,996.4	(42.36)	80,366.2	(13.13)
2537	165,556.5	(15.36)	121,973.1	(12.40)	99,935.3	(23.38)	86,498.5	(7.63)
2538	193,110.9	(16.64)	135,309.0	(10.93)	119,698.5	(19.78)	90,434.7	(4.55)
2539	243,507.8	(26.10)	167,560.5	(23.84)	156,602.6	(30.83)	97,706.9	(8.04)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		23.81		12.87		17.85		7.55
ปีงบประมาณ	การรักษาความสงบภายใน		การบริหารทั่วไป		การชำระหนี้เงินกู้		งบประมาณโดยรวม	
2535	24,272.8	(24.91)	21,127.3	(38.57)	58352.3	(5.47)	460,400.0	(18.81)
2536	30,646.0	(26.26)	27,030.1	(27.94)	62848.0	(7.70)	560,000.0	(21.63)
2537	35,418.8	(15.57)	28,600.6	(5.81)	58512.8	(-6.90)	625,000.0	(11.61)
2538	37,798.9	(6.72)	31,575.4	(10.40)	44730.8	(-23.55)	715,000.0	(14.40)
2539	46,956.2	(24.23)	47,206.9	(49.51)	48203.1	(7.76)	843,200.0	(17.93)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		19.54		26.45		-1.90		16.88

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2535-2539) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2535-2539"

ตารางที่ 3.15 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

ปีงบประมาณ	รายจ่ายโดยรวม	เศรษฐกิจ	การศึกษา	สาธารณสุขฯ	ป้องกันประเทศ	รักษาความสงบภายใน	บริหารทั่วไป	ชำระหนี้เงินกู้
2530	16.26	3.96	3.03	2.01	2.51	0.86	0.75	2.06
2531	17.69	4.53	3.43	2.56	2.54	0.97	0.85	1.99
2532	17.22	4.56	3.36	2.75	2.38	0.98	0.79	1.61
2533	17.08	4.61	3.23	2.86	2.16	0.90	0.75	1.07
2534	18.29	5.28	3.63	3.40	2.12	1.02	1.02	1.05
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7	17.31	4.59	3.34	2.72	2.34	0.94	0.83	1.55

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาประจำปี

ตารางที่ 3.16 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขฯ และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ				การศึกษา			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2535	87,354.5	(18.97)	24,701.5	(5.37)	82,462.3	(17.91)	3,202.1	(0.70)
2536	111,294.8	(19.87)	32,214.7	(5.75)	103,893.3	(18.55)	4,625.3	(0.83)
2537	129,048.4	(20.65)	36,508.1	(5.84)	117,237.1	(18.76)	4,736.0	(0.76)
2538	144,161.2	(20.16)	48,949.7	(6.85)	129,893.8	(18.17)	5,415.2	(0.76)
2539	189,574.1	(22.48)	53,933.7	(6.40)	163,563.9	(19.40)	3,996.6	(0.47)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7	20.43		6.04		18.56		0.70	
ปีงบประมาณ	การสาธารณสุขและสาธารณูปการ				การชำระหนี้เงินกู้			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2535	41,162.1	((8.94)	11.2	(0.0024)	-	-	58352.3	(12.7)
2536	62,563.3	(11.17)	11.7	(0.0021)	-	-	62848.0	(11.2)
2537	77,515.1	(12.40)	11.7	(0.0019)	-	-	58512.8	(9.4)
2538	91,696.4	(12.82)	16.7	(0.0023)	-	-	44730.8	(6.3)
2539	119,688.1	(14.19)	-	-	-	-	48203.1	(5.7)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7	11.91		0.003		-		9.0	

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คือสัดส่วนร้อยละต่องบประมาณรายจ่ายโดยรวม

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2535-2539) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2535-2539"

ตารางที่ 3.17 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2535	1,190,863.0	(8.09)	100,097.0	(16.16)	205,513.0	(11.63)	100,323.0	(8.65)
2536	1,309,733.0	(9.98)	107,202.0	(7.10)	234,029.0	(13.88)	106,125.0	(5.78)
2537	1,409,647.0	(7.63)	123,472.0	(15.18)	267,370.0	(14.25)	113,908.0	(7.33)
2538	1,380,003.0	(-2.10)	182,318.0	(47.66)	368,426.0	(37.80)	128,173.0	(12.52)
2539	1,427,622.0	(3.45)	209,163.0	(14.72)	407,748.0	(10.67)	133,739.0	(4.34)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		5.41		20.16		17.65		7.73

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
2535	260,453.0	(5.93)	223,822.0	(6.79)	201,499.0	(4.89)	2,282,569.0	(8.08)
2536	270,020.0	(3.67)	229,347.0	(2.47)	214,472.0	(6.44)	2,470,926.0	(8.25)
2537	298,075.0	(10.39)	244,946.0	(6.80)	235,556.0	(9.83)	2,692,975.0	(8.99)
2538	331,154.0	(11.10)	271,852.0	(10.98)	282,410.0	(19.89)	2,944,336.0	(9.33)
2539	348,697.0	(5.30)	291,381.0	(7.18)	296,989.0	(5.16)	3,115,338.0	(5.81)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		7.28		6.85		9.24		8.09

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ตารางที่ 3.18 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
2535	52.17	4.39	9.00	4.40	11.41	9.81	8.83
2536	53.01	4.34	9.47	4.29	10.93	9.28	8.68
2537	52.35	4.58	9.93	4.23	11.07	9.10	8.75
2538	46.87	6.19	12.51	4.35	11.25	9.23	9.59
2539	45.83	6.71	13.09	4.29	11.19	9.35	9.53
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7	50.04	5.24	10.80	4.31	11.17	9.35	9.08

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

ตารางที่ 3.19 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2535	128,730.0	(6.51)	35,012.0	(9.77)	56,025.0	(8.11)	30,988.0	(6.49)
2536	140,730.0	(9.32)	36,251.0	(3.54)	61,365.0	(9.53)	31,916.0	(3.00)
2537	148,637.0	(5.62)	41,139.0	(13.48)	68,589.0	(11.77)	34,246.0	(7.30)
2538	142,254.0	(-4.29)	57,915.0	(40.78)	90,767.0	(32.33)	38,133.0	(11.35)
2539	143,110.0	(0.60)	63,835.0	(10.22)	96,841.0	(6.69)	39,479.0	(3.53)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		3.55		15.56		13.69		6.33

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รายได้ต่อหัวของประเทศ	
2535	13,845.0	(8.15)	20,939.0	(8.06)	26,512.0	(6.65)	40,300.0	(7.27)
2536	13,844.0	(-0.01)	20,904.0	(-0.17)	27,817.0	(4.92)	42,964.0	(6.61)
2537	15,341.0	(10.81)	22,470.0	(7.49)	31,024.0	(11.53)	46,402.0	(8.00)
2538	16,954.0	(10.52)	24,824.0	(10.48)	38,657.0	(24.61)	49,908.0	(7.55)
2539	17,558.0	(3.56)	26,330.0	(6.06)	38,920.0	(0.68)	51,445.0	(3.08)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7		6.61		6.38		9.68		6.50

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เนื่องจากการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ขึ้นในปี 2540 ดังนั้นในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 จึงมีแนวทางในการประคองและลดผลกระทบที่เกิดจากวิกฤติเศรษฐกิจโดยมีสาระสำคัญ คือ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคน คุณภาพชีวิต และการจัดสรรทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปี 2540 เป็นจำนวน 944,000 ล้านบาท ลดลงเป็น 910,000 ล้านบาทในปี 2544 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.98 ต่อปี (ตารางที่ 3.20) โดยตลอดแผนพัฒนาฯ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 18.05 ต่อ GDP แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 4.46 4.39 และ 3.23 และ 1.40 ต่อ GDP (ตารางที่ 3.21) และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของงบประมาณ

รายจ่ายโดยรวม (ภาพที่ 3.10) พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 26 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 19.46 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 5.25 งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 26 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 23.94 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.49 งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ19 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 13.18 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.04 และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 8 เป็นงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 7.80 (ตารางที่ 3.22)

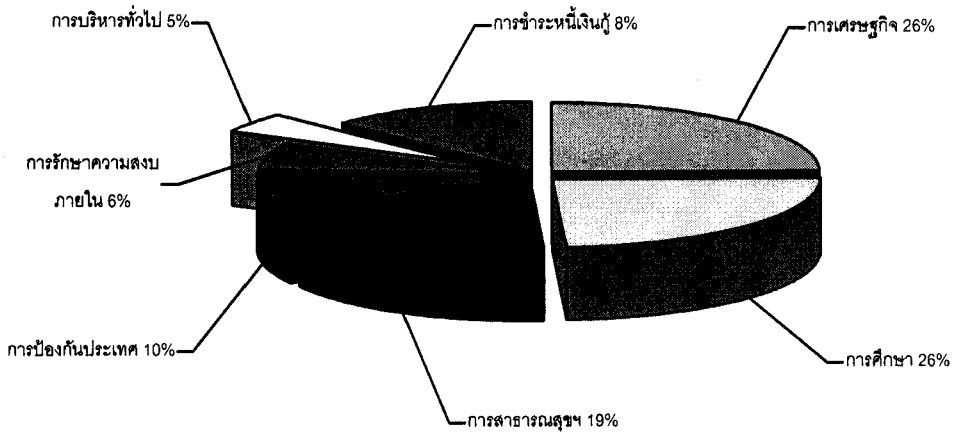

ภาพที่ 3.10 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยไว้ที่ร้อยละ 8 แต่เนื่องจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจทางการเงินภายในประเทศในปี 2540 ทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 รัฐบาลได้สูญเสียเงินสำรองระหว่างประเทศอย่างมาก ทำให้รัฐบาลต้องเข้าไปกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ส่งผลให้ต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศถดถอยลงร้อยละ 1.37 ในปี 2540 และถดถอยเพิ่มเป็นร้อยละ 10.51 ในปี 2541 ส่งผลให้แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถดถอยเฉลี่ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เมื่อพิจารณา

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล พบว่า ในปี 2540 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 19.95 ต่อ GDP ซึ่งเป็นการจัดสรรงบประมาณที่มีสัดส่วนต่อ GDP มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค ณ ระดับราคาคงที่ปี 2531 (ภาพที่ 3.11-3.12 และตารางที่ 3.23-3.25) พบว่า

(1) กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 44 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 0.21 ต่อปี แต่รายได้ต่อหัวลดลงจาก 135,398 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 131,843 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.32 ต่อปี

(2) ภาคกลาง มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 3.27 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 62,652 บาทต่อปี ในปี 2540 เพิ่มเป็น 65,922 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.81 ต่อปี

(3) ภาคตะวันออก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 14 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 0.98 ต่อปี แต่รายได้ต่อหัวลดลงจาก 97,793 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 92,149 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.71 ต่อปี

(4) ภาคตะวันตก มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.83 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวลดลงจาก 37,297 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 34,710 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 2.44 ต่อปี

(5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 11 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.95 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวลดลงจาก 17,078 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 14,048 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 4.28 ต่อปี

(6) ภาคเหนือ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยลดลงร้อยละ 1.81 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวลดลงจาก 25,356 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 21,533 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 3.89 ต่อปี

(7) ภาคใต้ มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อ GDP มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.96 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวลดลงจาก 37,227 บาทต่อปี ในปี 2540 เป็น 31,615 บาทต่อปี ในปี 2544 ขยายตัวเฉลี่ยลดลงร้อยละ 4.01 ต่อปี

จะเห็นได้ว่า ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ผลิตภัณฑ์ภาคของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP มากที่สุดคือ ร้อยละ 44 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกร้อยละ 14 ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 11 ภาคใต้ร้อยละ 10 ภาคเหนือร้อยละ 9 ภาคกลางร้อยละ 8 และภาคตะวันตกร้อยละ 4 เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ร้อยละ 3.27 ต่อปี รองลงมาคือ ภาคตะวันออกร้อยละ 0.98 กรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 0.21 ภาคตะวันตกเศรษฐกิจถดถอยร้อยละ 0.83 ภาคใต้เศรษฐกิจถดถอยร้อยละ 0.96 ภาคเหนือเศรษฐกิจถดถอยร้อยละ 1.81 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเศรษฐกิจถดถอยร้อยละ 1.95 และเมื่อพิจารณาอันดับอัตราการขยายตัวของรายได้ต่อหัวเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุดคือ ร้อยละ 0.81 ส่วนภาคอื่นๆ ของประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้การขยายตัวของรายได้ต่อหัวลดลง โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ ขยายตัวลดลงร้อยละ 4.28 รองลงมาคือภาคใต้ขยายตัวลดลงร้อยละ 4.01 ภาคเหนือขยายตัวลดลงร้อยละ 3.89 ภาคตะวันตกขยายตัวลดลงร้อยละ 2.44 กรุงเทพฯ และปริมณฑลขยายตัวลดลงร้อยละ 1.32 และภาคตะวันออกขยายตัวลดลงร้อยละ 0.71

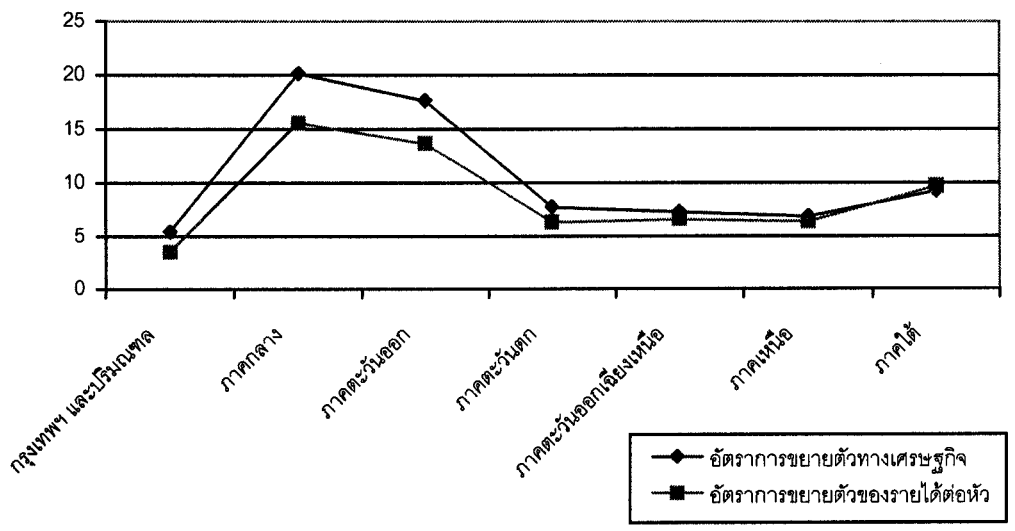

ภาพที่ 3.11 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

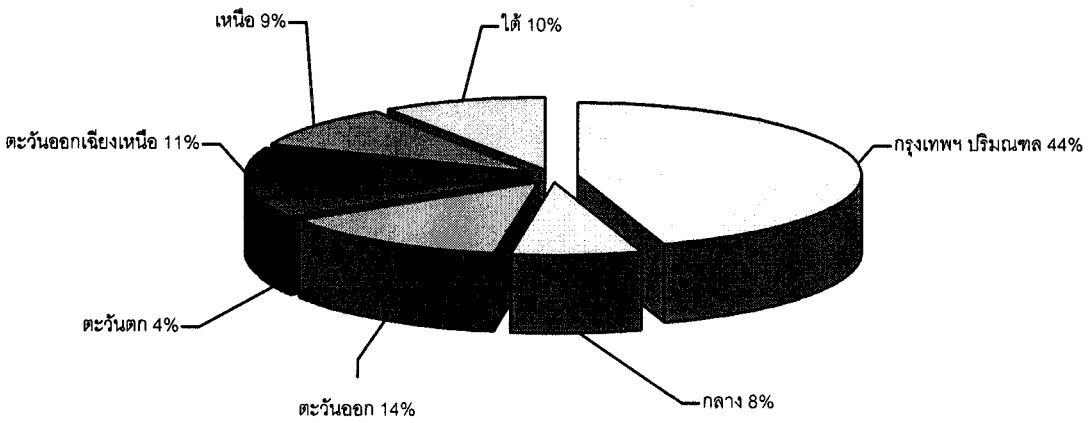

ภาพที่ 3.12 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

ตารางที่ 3.20 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ		การศึกษา		การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		การป้องกันประเทศ	
2540	276,582.0	(13.58)	205,462.9	(22.62)	176,443.3	(12.67)	103,265.8	(5.69)
2541	199,367.4	(-27.92)	201,707.6	(-1.83)	144,441.5	(-18.14)	81,489.8	(-21.09)
2542	199,678.6	(0.16)	207,316.5	(2.78)	140,588.3	(-2.67)	76,761.5	(-5.80)
2543	190,176.7	(-4.76)	220,620.8	(6.42)	154,219.9	(9.70)	76,421.4	(-0.44)
2544	205,094.5	(7.84)	221,591.5	(0.44)	160,806.7	(4.27)	76,445.7	(0.03)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		-2.22		6.09		1.17		-4.32
ปีงบประมาณ	**การรักษาความสงบภายใน**		**การบริหารทั่วไป**		**การชำระหนี้เงินกู้**		**งบประมาณโดยรวม**	
2540	49,759.4	(5.97)	42,574.1	(-9.81)	46218.3	(-4.12)	944,000.0	(11.95)
2541	48,379.4	(-2.77)	39,232.2	(-7.85)	40614.0	(-12.13)	800,000.0	(-15.25)
2542	50,136.3	(3.63)	36,752.8	(-6.32)	76368.5	(88.03)	825,000.0	(3.13)
2543	56,395.2	(12.48)	42,672.3	(16.11)	78174.1	(2.36)	860,000.0	(4.24)
2544	57,858.8	(2.60)	44,338.2	(3.90)	98918.6	(26.54)	910,000.0	(5.81)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		4.38		-0.79		20.14		1.98

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2540-2544) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ (2540-2544)"

ตารางที่ 3.21 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

ปีงบประมาณ	รายจ่ายโดยรวม	เศรษฐกิจ	การศึกษา	สาธารณสุขฯ	ป้องกันประเทศ	รักษาความสงบภายใน	บริหารทั่วไป	ชำระหนี้เงินกู้
2540	19.95	5.84	4.34	3.73	2.18	1.05	0.90	0.98
2541	17.29	4.31	4.36	3.12	1.76	1.05	0.85	0.88
2542	17.79	4.31	4.47	3.03	1.66	1.08	0.79	1.65
2543	17.47	3.86	4.48	3.13	1.55	1.15	0.87	1.59
2544	17.73	4.00	4.32	3.13	1.49	1.13	0.86	1.93
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8	**18.05**	**4.46**	**4.39**	**3.23**	**1.73**	**1.09**	**0.85**	**1.40**

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาประจำปี

ตารางที่ 3.22 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขฯ และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ				การศึกษา			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2540	221,882.9	(23.50)	54,699.1	(5.79)	201,055.4	(21.30)	4,407.5	(0.47)
2541	159,671.0	(19.96)	39,696.4	(4.96)	197,679.4	(24.71)	4,028.2	(0.50)
2542	158,432.9	(19.20)	44,896.9	(5.44)	203,398.5	(24.65)	3,918.0	(0.47)
2543	145,260.7	(16.89)	44,916.0	(5.22)	216,332.2	(25.15)	4,288.6	(0.50)
2544	161,365.3	(17.73)	43,729.2	(4.81)	217,209.5	(23.87)	4,382.0	(0.48)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		19.46		5.25		23.94		0.49

ปีงบประมาณ	การสาธารณสุขและสาธารณูปการ				การชำระหนี้เงินกู้			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2540	136,886.2	(14.50)	638.7	(0.0677)	-	-	46218.3	(4.9)
2541	106,596.8	(13.32)	602.8	(0.0754)	-	-	40614.0	(5.1)
2542	103,159.4	(12.50)	399.7	(0.0484)	-	-	76368.5	(9.3)
2543	112,954.7	(13.13)	15.9	(0.0018)	-	-	78174.1	(9.1)
2544	112,971.7	(12.41)	6.6	(0.0007)	-	-	98918.6	(10.9)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		13.18		0.04		-		7.80

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คือสัดส่วนร้อยละของงบประมาณรายจ่ายโดยรวม

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2540-2544) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ (2540-2544)"

ตารางที่ 3.23 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2540	1,372,854.0	(-3.84)	210,582.0	(0.68)	427,881.0	(4.94)	130,070.0	(-2.74)
2541	1,185,694.0	(-13.63)	197,684.0	(-6.12)	379,247.0	(-11.37)	116,500.0	(-10.43)
2542	1,308,143.0	(10.33)	217,135.0	(9.84)	378,884.0	(-0.10)	122,950.0	(5.54)
2543	1,373,345.0	(4.98)	245,899.0	(13.25)	404,277.0	(6.70)	126,337.0	(2.75)
2544	1,417,212.0	(3.19)	242,735.0	(-1.29)	423,433.0	(4.74)	127,264.0	(0.73)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		0.21		3.27		0.98		-0.83

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
2540	345,809.0	(-0.83)	291,069.0	(-0.11)	294,351.0	(-0.89)	3,072,615.0	(-1.37)
2541	316,205.0	(-8.56)	274,130.0	(-5.82)	280,226.0	(-4.80)	2,749,684.0	(-10.51)
2542	306,391.0	(-3.10)	263,562.0	(-3.85)	274,914.0	(-1.90)	2,871,980.0	(4.45)
2543	311,486.0	(1.66)	267,291.0	(1.41)	279,767.0	(1.77)	3,008,401.0	(4.75)
2544	314,923.0	(1.10)	265,447.0	(-0.69)	282,588.0	(1.01)	3,073,601.0	(2.17)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		-1.95		-1.81		-0.96		-0.10

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ตารางที่ 3.24 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
2540	44.68	6.85	13.93	4.23	11.25	9.47	9.58
2541	43.12	7.19	13.79	4.24	11.50	9.97	10.19
2542	45.55	7.56	13.19	4.28	10.67	9.18	9.57
2543	45.65	8.17	13.44	4.20	10.35	8.88	9.30
2544	46.11	7.90	13.78	4.14	10.25	8.64	9.19
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8	45.02	7.53	13.63	4.22	10.80	9.23	9.57

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

ตารางที่ 3.25 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2540	135,398.0	(-5.39)	62,652.0	(-1.85)	97,793.0	(0.98)	37,297.0	(-5.53)
2541	116,113.0	(-14.24)	59,510.0	(-5.01)	87,867.0	(-10.15)	33,924.0	(-9.04)
2542	124,153.0	(6.92)	58,638.0	(-1.47)	80,500.0	(-8.38)	33,442.0	(-1.42)
2543	129,478.0	(4.29)	65,784.0	(12.19)	87,221.0	(8.35)	33,542.0	(0.30)
2544	131,834.0	(1.82)	65,922.0	(0.21)	92,149.0	(5.65)	34,710.0	(3.48)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		-1.32		0.81		-0.71		-2.44

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รายได้ต่อหัวของประเทศ	
2540	17,087.0	(-2.68)	25,356.0	(-3.70)	37,227.0	(-4.35)	49,512.0	(-3.76)
2541	15,526.0	(-9.14)	23,803.0	(-6.12)	35,535.0	(-4.54)	44,333.0	(-10.46)
2542	14,123.0	(-9.04)	21,798.0	(-8.42)	32,145.0	(-9.54)	43,863.0	(-1.06)
2543	13,944.0	(-1.27)	21,617.0	(-0.83)	32,380.0	(0.73)	45,534.0	(3.81)
2544	14,048.0	(0.75)	21,533.0	(-0.39)	31,615.0	(-2.36)	46,443.0	(2.00)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8		-4.28		-3.89		-4.01		-1.89

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2547) ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลัก คือ มุ่งฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพและมีภูมิคุ้มกัน เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของวิสัยทัศน์รวมภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" และสังคมไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น โดยมียุทธศาสตร์หลักคือ การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบท และเมืองอย่างยั่งยืน โดยในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปี 2545 เป็นจำนวน 1,023,000 ล้านบาท เพิ่มเป็น 1,028,000 ล้านบาทในปี 2547 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.32 ต่อปี (ตารางที่ 3.26) และงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 17.09 ต่อ GDP เป็นงบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 3.68 3.94 3.23 และ 2.11

ต่อ GDP ตามลำดับ (ตารางที่ 3.27) และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวม (ภาพที่ 3.13) พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีสัดส่วนร้อยละ 23 แบ่งเป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 11.74 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 3.53 งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 24 เป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 15.92 และงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 0.28 งบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุขฯ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 20 เป็นงบประมาณเพื่อการพัฒนาร้อยละ 9.29 และงบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 13 เป็นงบประมาณดำเนินการปกติร้อยละ 12.38 (ตารางที่ 3.28)

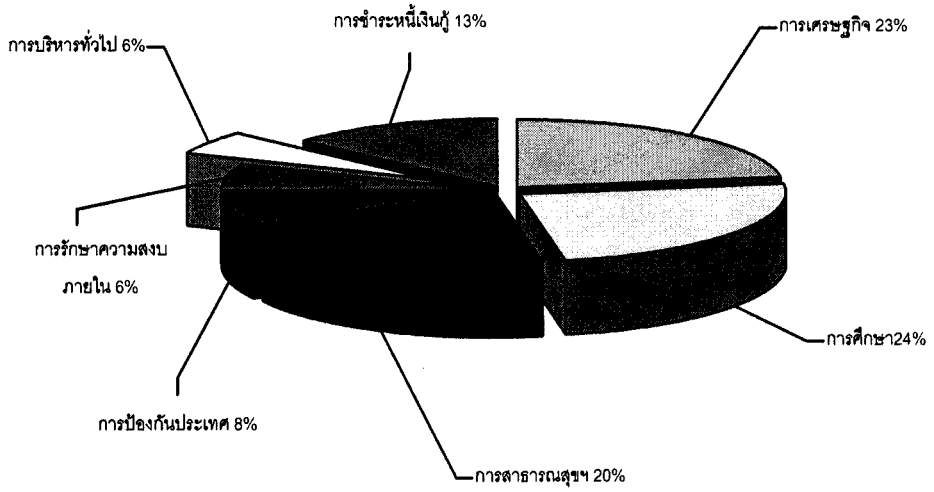

ภาพที่ 3.13 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 มีเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 4.0-5.0 ต่อปี ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงคือร้อยละ 6.11 ต่อปี โดยในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ คือ ปี 2545 เป็นต้นมา อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะประเทศได้ผ่านวิกฤติเศรษฐกิจมาแล้วในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และเมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตทาง

เศรษฐกิจในระดับภาค ณ ระดับราคาคงที่ปี 2531 (ภาพที่ 3.14-3.15 และตารางที่ 3.29-3.31) พบว่า

(1) กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 44 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 4.40 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 131,414 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 140,048 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.06 ต่อปี

(2) ภาคกลาง มีสัดส่วนของภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 11.55 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 70,848 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 87,417 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.89 ต่อปี

(3) ภาคตะวันออก มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 15 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 10.62 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 101,075 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 123,729 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10.32 ต่อปี

(4) ภาคตะวันตก มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 3.13 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 37,010 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 42,500 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.98 ต่อปี

(5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 5.12 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 15,058 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 17,277 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.14 ต่อปี

(6) ภาคเหนือ มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 6.04 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 23,608 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 27,307 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.25 ต่อปี

(7) ภาคใต้ มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อ GDP อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 4.25 ต่อปี ส่งผลให้รายได้ต่อหัวจาก 34,105 บาทต่อปี ในปี 2545 เพิ่มเป็น 38,086 บาทต่อปี ในปี 2547 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.45 ต่อปี

จะเห็นได้ว่าในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ผลิตภัณฑ์ภาคของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อ GDP มากที่สุดคือร้อยละ 44 รองลงมา คือ ภาคตะวันออกร้อยละ 15 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 10 ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ร้อยละ 9 และภาคตะวันตกร้อยละ 4 เมื่อพิจารณาจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ร้อยละ 11.55 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกร้อยละ

10.62 ภาคเหนือร้อยละ 6.04 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 5.12 กรุงเทพฯ และปริมณฑล ร้อยละ 4.40 ภาคใต้ร้อยละ 4.25 และภาคตะวันตกร้อยละ 3.13 และเมื่อพิจารณาอันดับอัตราการขยายตัวของรายได้ต่อหัวเป็นรายภาค พบว่า ภาคตะวันออกมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุด คือ ร้อยละ 10.32 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 9.89 ภาคเหนือร้อยละ 8.25 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7.14 ภาคตะวันตกร้อยละ 6.98 ภาคใต้ร้อยละ 6.45 และกรุงเทพฯ และปริมณฑลร้อยละ 2.06

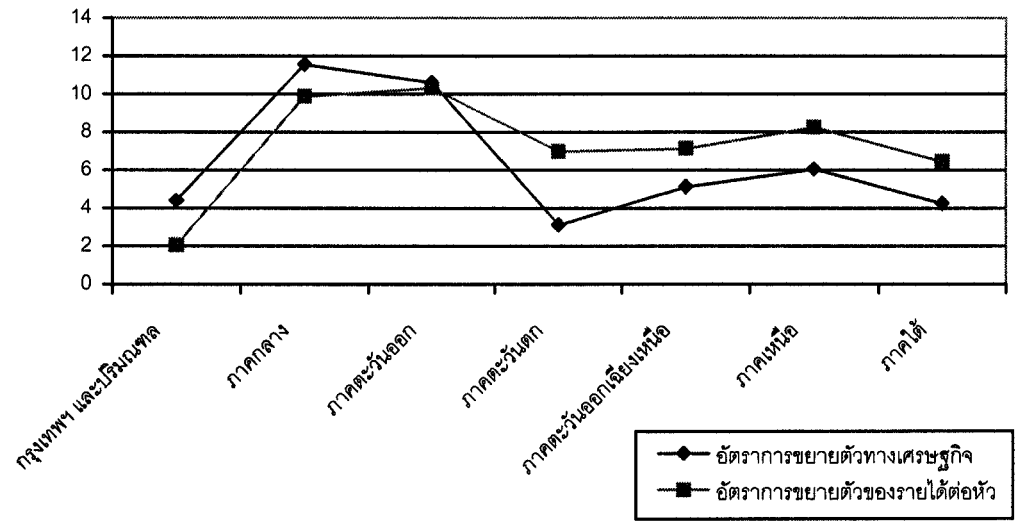

ภาพที่ 3.14 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

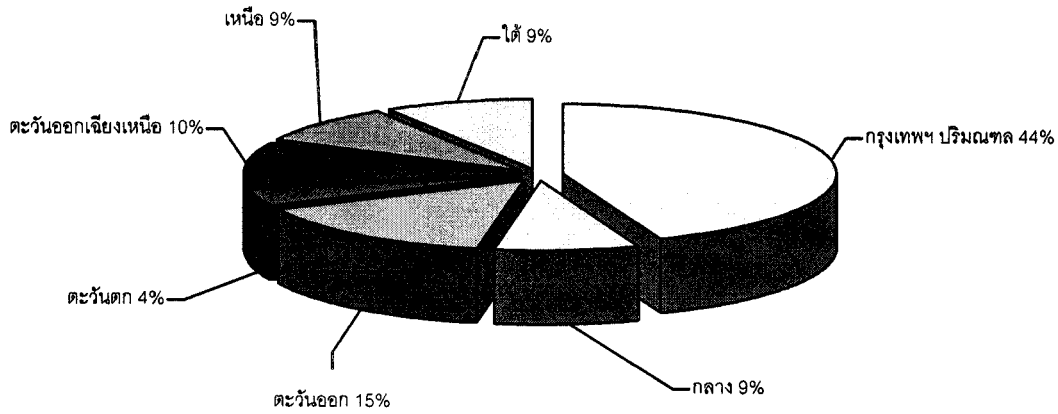

ภาพที่ 3.15 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ตารางที่ 3.26 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ		การศึกษา		การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		การป้องกันประเทศ	
2545	238,763.1	(16.42)	222,989.8	(0.63)	202,857.0	(26.15)	77,207.4	(1.00)
2546	206,219.2	(-13.63)	231,444.4	(3.79)	185,686.2	(-8.46)	75,607.1	(-2.07)
2547	209,878.2	(1.77)	251,233.6	(8.55)	186,549.1	(0.46)	73,563.0	(-2.70)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		1.52		4.32		6.05		-1.26
ปีงบประมาณ	การรักษาความสงบภายใน		การบริหารทั่วไป		การชำระหนี้เงินกู้		งบประมาณโดยรวม	
2545	56,678.5	(-2.04)	52,275.2	(17.90)	116174.40	(17.44)	1,023,000.0	(12.42)
2546	61,291.3	(8.14)	53,858.1	(3.03)	125205.80	(7.77)	999,900.0	(-2.26)
2547	65,357.5	(6.63)	54,809.6	(1.77)	136296.50	(8.86)	1,028,000.0	(2.81)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		4.24		7.57		11.36		4.32

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2545-2547) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ (2545-2547)"

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ตารางที่ 3.27 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ปีงบประมาณ	รายจ่ายโดยรวม	เศรษฐกิจ	การศึกษา	สาธารณสุขฯ	ป้องกันประเทศ	รักษาความสงบภายใน	บริหารทั่วไป	ชำระหนี้เงินกู้
2545	18.78	4.38	4.09	3.72	1.42	1.04	0.96	2.13
2546	16.86	3.48	3.90	3.13	1.27	1.03	0.91	2.11
2547	15.63	3.19	3.82	2.84	1.12	0.99	0.83	2.07
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	17.09	3.68	3.94	3.23	1.27	1.02	0.90	2.11

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาประจำปี

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ตารางที่ 3.28 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุขฯ และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	การเศรษฐกิจ				การศึกษา			
	พัฒนา		ปกติ		พัฒนา		ปกติ	
2545	183,894.4	(17.98)	54,868.7	(5.36)	218,075.2	(21.32)	4,914.6	(0.48)
2546	158,907.7	(1.59)	47,311.5	(0.47)	231,557.5	(2.32)	3,886.9	(0.04)
2547	160,961.2	(15.66)	48,917.0	(4.76)	247,946.4	(24.12)	3,269.2	(0.32)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		11.74		3.53		15.92		0.28
ปีงบประมาณ	**การสาธารณสุขและสาธารณูปการ**				**การชำระหนี้เงินกู้**			
	พัฒนา		**ปกติ**		**พัฒนา**		**ปกติ**	
2545	145,020.1	(14.18)	-	-	-	-	116174.4	(11.4)
2546	125,986.1	(1.26)	-	-	-	-	125205.8	(12.5)
2547	127,736.2	(12.43)	-	-	-	-	136296.5	(13.3)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		9.29		-		-		12.38

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คือสัดส่วนร้อยละของงบประมาณรายจ่ายโดยรวม

ที่มา : ณ ราคาประจำปี สำนักงบประมาณ (2545-2547) "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ (2545-2547)"

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ตารางที่ 3.29 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2545	1,444,493.0	(1.92)	263,279.0	(8.46)	480,311.0	(13.43)	135,455.0	(6.44)
2546	1,508,369.0	(4.42)	305,476.0	(16.03)	530,422.0	(10.43)	143,664.0	(6.06)
2547	1,611,935.0	(6.87)	336,487.0	(10.15)	572,837.0	(8.00)	148,221.0	(3.17)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	4.40		11.55		10.62		3.13	

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
2545	333,482.0	(5.89)	284,784.0	(7.28)	295,756.0	(4.66)	3,237,559.0	(5.33)
2546	354,940.0	(6.43)	304,535.0	(6.94)	312,638.0	(5.71)	3,460,044.0	(6.87)
2547	365,696.0	(3.03)	316,382.0	(3.89)	320,103.0	(2.39)	3,671,661.0	(6.12)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	5.12		6.04		4.25		6.11	

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

ตารางที่ 3.30 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ปี พ.ศ.	กรุงเทพฯ ปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
2545	44.62	8.13	14.84	4.18	10.30	8.80	9.14
2546	43.59	8.83	15.33	4.15	10.26	8.80	9.04
2547	43.90	9.16	15.60	4.04	9.96	8.62	8.72
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	44.04	8.71	15.26	4.12	10.17	8.74	8.96

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ตารางที่ 3.31 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันตก	
2545	131,141.0	(-0.53)	70,848.0	(7.47)	101,075.0	(9.69)	37,010.0	(6.62)
2546	133,339.0	(1.68)	80,276.0	(13.31)	111,707.0	(10.52)	39,518.0	(6.78)
2547	140,048.0	(5.03)	87,417.0	(8.90)	123,729.0	(10.76)	42,500.0	(7.55)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		2.06		9.89		10.32		6.98

ปี พ.ศ.	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้		รายได้ต่อหัวของประเทศ	
2545	15,058.0	(7.19)	23,608.0	(9.64)	34,105.0	(7.88)	34,105.0	(7.88)
2546	16,162.0	(7.33)	25,076.0	(6.22)	37,229.0	(9.16)	37,229.0	(9.16)
2547	17,277.0	(6.90)	27,307.0	(8.89)	38,086.0	(2.30)	38,086.0	(2.30)
เฉลี่ยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*		7.14		8.25		6.45		6.45

หมายเหตุ : วงเล็บ ( ) คืออัตราเพิ่มเป็นร้อยละ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) "ผลิตภัณฑ์ภาคและรายได้ต่อหัวของประเทศไทย ณ ราคาคงที่ปี 2531" จาก www.nesdb.go.th/econsocial/macro/NAD.html#gpp

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ถึงช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ดังนี้ คือ เมื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 45.83 ภาคกลางมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 4.37 ภาคตะวันออกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 8.58 ภาคตะวันตกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 5.57 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 14 ภาคเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ12.12 และภาคใต้มีมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 9.73 เมื่อผ่านมาถึงช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ปรากฏว่า กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 44.04 ลดลงร้อยละ 1.59 ภาคกลางมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 8.71 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.34 ภาคตะวันออกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 15.26 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.68 ภาคตะวันตกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 4.12 ลดลงร้อยละ 1.45 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 10.17 ลดลงร้อยละ 3.83 ภาคเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 8.74 ลดลงร้อยละ 3.38 และภาคใต้มีมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคร้อยละ 8.96 ลดลงร้อยละ 0.77 (ตารางที่ 3.32)

ตารางที่ 3.32 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5-9

ภาค	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5	45.63	4.37	8.58	5.57	14.00	12.12	9.73
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	44.04	8.71	15.26	4.12	10.17	8.74	8.96
เปลี่ยนแปลง	-1.59	4.34	6.68	-1.45	-3.83	-3.38	-0.77

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

และเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวที่แท้จริงของกรุงเทพฯ และปริมณฑลกับผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวที่แท้จริงในภาคต่างๆ ของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เปรียบเทียบกับในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 มีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ ภาคกลางมีความแตกต่างลดลง 4.34 เท่า ภาคตะวันออกมีความแตกต่างลดลง 6.68 เท่า ภาคตะวันตกมีความแตกต่างเพิ่มขึ้น 1.45 เท่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความแตกต่างเพิ่มขึ้น 3.83 เท่า ภาคเหนือมีความแตกต่างเพิ่มขึ้น 3.38 เท่า และภาคใต้มีความแตกต่างลดลง 0.77 เท่า (ตารางที่ 3.33) อาจแสดงให้เห็นว่า ที่ผ่านมานโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศประสบความสำเร็จเป็นบางส่วน กล่าวคือ สามารถกระจายความเจริญเติบโตให้แก่ภาคกลาง ภาคตะวันออก ได้มากขึ้น แต่ภูมิภาคส่วนใหญ่ที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น คือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ดังนั้นในบทที่ 4 จะเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อหาผลกระทบของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศต่อไป

ตารางที่ 3.33 ความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวของกรุงเทพฯ และปริมณฑลกับผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวในภาคต่างๆ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เปรียบเทียบกับช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9

ภาค	กลาง	ตะวันออก	ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	ใต้
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5	3.50	2.14	3.17	7.49	4.86	4.07
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9*	1.70	1.21	3.40	8.36	5.33	3.70
ความแตกต่าง	-1.80	-0.93	0.23	0.87	0.47	-0.37

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้ตัวเลข ณ ราคาคงที่ปี 2531

* เฉลี่ย 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9